

2015 - A 4. szám tartalomjegyzéke:

Címlap: XXV. KESZTHELYI RENESZÁNSZ ÉS BAROKK NAPOK 2015 EXCANTO EGYÜTTES KONCERTJE Címlap: Gál Béla

Harminc év fénytörésében - Új mű a pécsi Europa Cantat tiszteletére (Kocsis Klára)	3-4. oldal
75 (Kovács Mária)	4-5. oldal
Bárdos szimpózium 2015, A jubileumok éve (Márkusné Natter-Nád Klára)	5-6. oldal
Emléktábla avató ünnepség Farkas Ferenc születésének 110. évfordulóján (Baráth Yvette)	7. oldal
A Nagykánizsai Farkas Ferenc Énekegyüttes új lemeze	7. oldal
Sarlós Boldogasszony dicsérete (Kocsis Klára)	8. oldal
100 éve született P. Tamás Gergely Alajos (Balás Endre)	9-10. oldal
2015-ben ünnepli a Páter Tamás Alajos Alapítvány névadója születésének 100. évfordulóját (Szilárdi Ferencné)	10. oldal
XVI. Musica Sacra Civitatis 2015 (Márkusné Natter-Nád Klára)	11-12. oldal
NépZeneSzó	
A Rezeda Nápzei Együttes daloskönyvéről (Dr. Gerzanicz Magdolna)	13. oldal
Szoros küzdelem – Japán győzelem (Kocsis Klára)	13-15. oldal
A Karnagyok Kamarakórusa Jubileumi hangversenye (Szabó Katalin)	15-16. oldal
Gyász hír Klenjanszki Tamás	17. oldal
Egy kis technika... 112. (Dr. Bruckner Adrienne)	17. oldal
Felhívás "Legyen a zene mindenkié!" - Kodály Zoltán VII. Magyar Kórusverseny	18-19. oldal

Hátlap: EUROPA CANTAT 2015 - PÉCS

ÉVFORDULÓK

- 50 éve született **LEGÁNY DÉNES** zeneszerző 1965. 05. 14. – 2000. 12. 20.
85 éve született **KÁRPÁTI JÓZSEF** orgonaművész, karnagy 1930. 05. 04. – 2014. 05. 09.
90 éve született **JUHÁSZ FRIGYES** a KÓTA c. folyóirat egykori szerkesztője 1925. 05. 18. – 2001. 10. 06.
90 éve született **DIETRICH FISCHER DIESKAU** énekművész 1925. 05. 28. – 2012. 05. 18.
90 éve született **RÉTI JÓZSEF** énekművész 1925. 07. 08. – 1973. 11. 05.
75 éve született **GREGOR JÓZSEF** énekművész 1940. 08. 08. – 2006. 11. 21.
90 éve született **SZATMÁRI KÁROLY** énektanár, karvezető 1925. 10. 26. – 2015. 04. 13.
75 éve született **BARÓTI ISTVÁN** orgonaművész karnagy 1940. 10. 24. – 2014. 06. 23.
80 éve született **LUCIANO PAVAROTTI** énekművész 1935. 10. 12. – 2007. 09. 06.
105 éve született **PÉCSI SEBESTYÉN** orgonaművész 1910. 10. 29. – 1991. 05. 08.
- 15 éve hunyt el **NAGY JÓZSEF** karnagy 1914. 04. 19. – 2000. 06. 01.
50 éve hunyt el **ALBERT SCHWEITZER** teológus, orvos, kultúrfilozófus, orgonaművész és zenetörténész
1875. 01. 14. – 1965. 09. 04.
70 éve hunyt el **BARTÓK BÉLA** zeneszerző, zongoraművész 1881. 03. 25. – 1945. 09. 26.
15 éve hunyt el **FARKAS FERENC** zeneszerző 1905. 12. 15. – 2000. 10. 10.
15 éve hunyt el **NAGY OLIVÉR** zeneszerző 1912. 09. 24. – 2000. 10. 12.
15 éve hunyt el **SERÉNYI EMMA** karnagy 1916. 12. 01. – 2000. 10. 07.

ZeneSzó

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA - lapja XXV. évfolyam. A szerkesztőbizottság elnöke: Márkusné Natter-Nád Klára
Tagjai: Kéry Mihály, Nógrády László, Ruthner Judith, Vajna Katalin, Vass M. Katalin Főszerkesztő: Vadász Ágnes
A szerkesztőség címe: 1011. Budapest, Szilágyi Dezső tér 6. I. em. 4. Tel.: 225 3713, E-mail: kota@kota.hu Postacím: 1537 Budapest, Pf. 406
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség fenntartja az írárok szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
A szerkesztőség írásbeli engedélye nélkül a lapban közölték nem használhatók fel.
Kiadja: A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA. Felelős kiadó: Vadász Ágnes főtítkár
A lap a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg.
Előállítja: Gál Béla 2112 Veresegyház, Fő út 84. E-mail: asreklam@gmail.com Tel.: (+36-30) 250-2416
HU ISSN 1215-0436
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága 1008. Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél.
E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu Faxon: (06-1) 303-3440 További információ: (06-80) 444-444
Egy példány ára 300,-Ft Előfizetési díj egy évre 3000,-Ft (10 szám)

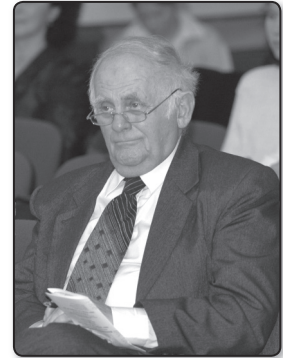
nka
Nemzeti Kulturális Alap

HARMINC ÉV FÉNYTÖRÉSÉBEN

Új mű a pécsi Europa Cantat tiszteletére

Új művet írt a XIX. Europa Cantat július 25-i hivatalos nyitó hangversenyére Tillai Aurél, a Pécsi Kamarakórus karnagya, professzor emeritus egyetemi tanár, zeneszerző, a pécsi kórusiskola megalapítója, fiatal karvezetők generációinak kinevelője, az 1988-as pécsi X. Europa Cantat szellemi atyja. A július 24-én „nulladik napi” előző esti közös énekléssel kezdődő, tíznapos Europa Cantatnak így tehát másodikban ad otthont a baranyai főváros, a világ egyik legnagyobb kórusfesztiválja majd harminc év múltán visszatér Magyarországra.

– Mit tudhatunk erről az új szerzeményéről?

– Felkérésre komponáltam, de a magam és a pécsiek érzéseit szerettem volna kifejezni benne. A címe Dicsőítő ének. Olyan művet kértek tőlem, amely emléket állít az 1988-as pécsi Europa Cantatnak. Mivel ideillő költeményt nem találtam, amelyet megzenésíthettem volna, a Te Deum és a 98. zsoltár (Cantate Domino – énekeljete az Úrnak) összeválogatott szavaira készült. A mű hálaadás és magasztalás. A hálaadás jelentőségét sok mai fiatal meg sem érti. Az 1988-as Europa Cantat sok diplomáciai ügyeskedés révén (ez elsősorban Marcel Corneloup, az akkori EC-elnök és Pitti Zoltán, az akkori pécsi tanácselnök érdeme) először a szocialista tábor egyik országában és azon belül is éppen Pécsen valósulhatott meg. Négy vasfüggöny mögött töltött évtized után először foghatott kezet Kelet ifjúsága Nyugat énekes fiataljaival. Az akkori tíznapos örömnepen csaknem négyezer résztvevő, a város és az ország megtapasztalhatta, hogy a zene valóban nem ismer határokat. Most bő negyed évszázad múltán ismét feszülten várja Pécs, megint olyan csodálatos lesz-e minden, mint akkor. Mindezért zeng halát a Dicsőítő ének.

Kórusra és zenekarra írtam ezt a művem. Pécs Choir néven közösen szerepel benne a Pécsi Kamarakórus, a Mecsek Kórus, a Bartók Béla Férfikar és a Kodály-gimnázium Bartók Béla Leánykara a Pannon Filharmonikusokkal. Megtiszteltetés, hogy én vezényelhetem a saját művem. Az EC első hangjaiban így találkozok majd 1988 és 2015. A Dicsőítő énekekben szereplő négy kórus egyelőre külön-külön próbál, június közepéig két összpróba volt. Mindössze hétperces a mű, ezért nem szeretném, ha túldimenzionálná... Igaz, egyszerre százhatvan-százhetven énekes fog énekelni a teljes szimfonikus zenekarral 25-én este a Dóm téri megnyitón. Úgy tudom, több mű hangzik el itt, közte az én Dicsőítő énekem, de hallhatjuk Kodály Kállai kettősét is, ezt Lakner Tamás vezényli. Ebben még két kórus szerepel a felsoroltakon kívül. Érdekessége, hogy először a Bergics Lajos vezette Zengő Együttes az eredeti, népi változatot adja elő, majd Kodály művére pécsi Mecsek Táncegyüttes ropja a Kállai kettőst.

– Az időközben az interneten megjelenő program szerint a nyitó hangversenyen az említetteken kívül még az Olasz Nemzeti Ifjúsági Kórus, a Singer Pur hattagú énekegyüttes és a szintén magyar VoiSingers is fellép, Robert Sund svéd karnagy pedig Brahms V. Magyar Tánccát vezényli.

– Lehetséges, már bizonyára többet megtudott a részletes nyitó hangversenyéről, mint én.

– Az 1988-as pécsi Europa Cantat történelmi jelentőségét

az idő mára igazolta. Az előzetes program alapján hogy látja, miben különbözik a majd harminc évvel ezelőtti és a mostani pécsi EC?

– Meglehetősen kevés az előzetes ismeretem a mostaniról, a kiinduló prospektust ismerem, s ebből tudom, hogy 57 atelier-t szerveztek, de azt nem tudom, hogy ezek közül melyek telnek meg, mert a jelentkezés dönti el, hogy melyik fog működni, és melyik nem. Azt mindenesetre már tudom, hogy a pécsi, baranyai kórusok igyekeztek az atelierrek „feltöltésében” részt venni. Például az én kórusom abba jelentkezett, amelyikben egy horvát karnagy vezetésével Haydn-, Salieri-, Liszt- és Lickl-műveket tanul.

– Haydnról, Salieriről, Lisztről már hallottunk, de kicsoda Lickl?

– A történelmi hűség kedvéért: Salieri nem mérgezte meg Mozartot, ez csak legenda, viszont Liszt Salieri tanítványa volt. Ami pedig Lickl Györgyöt illeti, ő Haydn tanítványa és barátja volt, elég jelentős zeneszerző. Munkássága utolsó alkotói szakasza a pécsi székesegyházhoz kötötte. Számos miséje, rekviemje és motettája még feldolgozásra vár. A Pécsi Kamarakórusal korábban CD-t is készítettünk a műveiből. A kórusom számára talán hasznosíthatók lesznek a mostani atelier-ben megismert további művei is.

– Nem kopott meg mára egy kissé a három évtizeddel ezelőtti pécsi EC nimbusza?

– Az 1988-as EC volt a rendszerváltás – zenei kifejezéssel élve – „auftaktja”, felütése. Akkor óriási áttörésnek számított, hogy Nyugatról több ezer énekes elsőként ide, Európa keleti felébe, Pécsre jöhetett. De végül minden szépen alakult, csodásan sikerült megrendezni. A sikerességében több dolog játszott közre. Először is a város hangulata, szépsége és alkalmassága, másodsorban 1984-ben a Pécsi Kamarakórus Fesztiválon Kodály-műveket is énekeltünk a kórusommal, és magas színvonalú előadásunk annyira megtetszett Marcel Corneloup-nek, az EC akkori elnökének, hogy az ő döntése nyomán Pécs kapta az 1988-as Europa Cantat rendezési jogát, így a magyar kórusok – az én kórusom is – példát mutathattak a külföldieknek a huszadik századi és a Kodály-művek magas színvonalú megszólaltatásából, egyúttal megmutathattuk a nagyvilágnak, hogy Magyarországon magas színvonalú az énekkari kultúra. Az akkori pécsi EC megnyitóján Kodály Budavári Tedeumát és nagy a cappella vegyes karait vezényeltem.

– Amiket sorol, mind a dicső múlt, amelyre jogos nosztalgiával emlékezünk, de most ennél izgalmasabb kérdés, vajon mi lesz a csaknem harminc évvel ezelőtti és a jelenlegi pécsi Europa Cantat összehasonlításának végeredmé-

nye, hiszen különös módon Pécs az egyetlen olyan város az EC több évtizedes történetében, amely másodízben is megkapta a rendezés jogát. Egyelőre csak annyi ismeretes, hogy most a korábbinál jóval több az alkotóműhely, ezenkívül workshopok, karnagy- és zeneszerzői programok, Music EXPO, koncertek, táncházak, kiállítások, turisztikai programok lesznek. De lesz-e Tillai-kurzus is?

– Fájdalom, nem. Pedig nagyon szerettem volna atelier-t vezetni. Korábban számos atelier-em volt. Például Bruggeben nagy Kodály-műveket tanítottam, a Liszt Ferenchez és a Jézus és a kufárok magyarul énekeltük németekkel, spanyolokkal, Fülöp-szigetiekkel, a Laudes organit pedig latinul. De volt atelier-m Marktberdorfban, ahol Szokolay volt a témám. Visegrádon, Brüsszelben magyar szerzőket, Budapesten, Békésben, Hódmezővásárhelyen, a Pécs Cantaton szintén vezettem atelier-t. De hogy a legfontosabbat ki ne felejtsem, háromhetes kurzusom is volt a brüsszeli rádiókórusral – ahol Liszt- és Kodály-művekkel foglalkoztam –, és kétszer ugyanilyen a budapesti Rádiókórusral...

– **A mostani EC abban is különbözik a hajdanitól, hogy sokkal több lesz a könnyűzene. Jó dolognak tartja-e ezt?**

– Erről inkább utólag – a tapasztalatok alapján – tudnék nyilatkozni. De tudom, hogy sok magyar karnagykollégát meglepett a könnyűzenei foglalkozások meghirdetése. Mindenesetre a magyar atelier-vezetők a magyar kórus hagyományokhoz híven most is sokkal inkább a rangos és magyar komolyzene hagyományainak, a kodályi és a Kodály utáni magyar komolyzenének az őrzői. Mi, magyarok egy kicsit mások vagyunk. De azért jönnek ide olyan nyugati kórusok is, amelyek hasonlóképpen a nemes zene képviselői.

Ha azt mondom, hogy Salgótarján, Békéstarhos, Miskolc, Budapest, USA, Szolnok, Szeged, Kecskemét, Szeged, akkor a 75 éves **Rozgonyi Éva** karnagy életének állomásait soroltam. A jubileumi születésnap ünneplésének gazdája a Szegedi Kardos Pál Alapítvány volt. Nekik köszönhetjük a gyöngyvirágos meghívót belső oldalán Rozgonyi Éva életrajzával és a betétlapokon az egyes alkalmak műsorával. A **Szegedi Bartók Kórus** tagjai április 26-i otthoni ünneplésük után távolba szakadt társaikat, Rozgonyi Éva volt tanítványait, a szétszóródott évfolyamtársakat, volt tanítványokat és az országos tisztelőket május 8-ra a FÉSZEK Művészklubba hívták szeretett karnagyuk felköszöntésére Budapesten elérhető muzikusok körében.

A fellépők és jelen lévők zenei életünk igen széles táborát képviselték. A hangverseny műsorát a Kardos Pál Alapítvány nevében **Ordasi Péter** karnagy vezette.

Henry Purcell „Nunc dimittis” kezdetű művével a Szegedi Bartók Kórus tagjai **dr. Balás István** örökös kórustitkár vezényletével nyitották meg a

– **Liszt-díjas karnagy, számos kitüntetése van, tavaly Erdemes Művész lett. A műveit gyakran éneklék a hazai kórusok, játsszák a zenekarok. A Dicsőtő éneken kívül milyen újdonságokkal örvendeztetni meg a kórusmuzsika kedvelőit?**

– Az utóbbi hónapban egy kicsit el vagyok kényeztetve, mert június elején Szegeden volt a Szeged város felkérésére írt Venite Adoremus Dominum című kórusművem ősbemutatója, pár nappal később pedig a pedagóguskórusok ajkai országos találkozásán a szegedi Szeghy Endre Pedagógus Női Kar énekelt. Ez az orgonakiséretes mű európai – latin, német, magyar, francia és angol – karácsonyi énekeket tartalmaz. Debrecenben a Zsoltárkantátát énekelt a Debreceni Kántus Berkesi Sándor vezényletével, Budapesten pedig a Pécs tiszteletére írott Tüke-misémet adta elő immár hatodízben a Zimányi István vezette Carmine Celebrat kórus. Közelgő 85. születésnapomra egy újabb vegyeskari, egynemű kari és egyházi műveket tartalmazó kóruskötetet szeretnék jelentkezni, amely a tervek szerint Pécs város támogatásával jelenik meg.

– **A nyitó hangversenyen kívül hol, mikor hallhatjuk még az EC-n Tillai Aurélt és a Pécsi Kmarakórust?**

– Július 27-én, hétfőn délután Pécsen, a Széchenyi téri Irgalmasok Templomában a svájci Choeur Laudate kórusral lesz közös hangversenyünk, a volt Nádor Szállóban pedig kiállítás nyílik az 1988-as EC relikviáiból, ahol helytörténetekkel közös nyilvános beszélgetésben emlékezünk a három évtizeddel ezelőtti történetekre.

Kocsis Klára

koncertet. Szereplésüket **dr. Tóthpál József**, a szegedi művelődési ház hajdani vezetője, majd **Ittész Mihály** kecskeméti kolléga baráti hangú felköszöntése követte. Egykori volt tanítvány, a már kecskeméti szakiskolai zongora tanszak vezetője, **Gerhát László** előadásában hallottuk Kodály „Esik a városban” és „Székely keserves” c. műveit, majd ő tolmácsolta igazgatója, **Alföldiné Dobozi Eszter** üdvözlő szavait. Utána a kecskeméti Kodály Iskola két tanulója (**Balog Mirella** és **Mashaevi Leila**) Kodály „Folyik a víz” c. biciniúmat énekelt.

Mielőtt a Kecskemét és Szeged kapcsolatát megszemélyesítő trió szerepelt, a szegedi dékán, **dr. Tóth Péter** köszöntőjét hallottuk **Uherezky Eszter**től. Ezután Richard Strauss „Alhorn” (Op. 15. No. 111.) c. darabját **Somogyvári Timea Zita** (ének), **Kerényi Mariann** (zongora) és **Kecskés György** (kürt) adta elő.

Már a színpadon állt a következő szereplő énekkar, amikor a KÓTA elnöke, **dr. Mindszenty Zsuzsánna** karnagy ünnepi beszéde következett:

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, a KÓTA nevében állok most itt, hogy köszöntsem Rozgonyi Éva tanárnőt. Mégis, egy szubjektív momentummal kezdeném, és biztos vagyok benne, hogy aki ismeri őt, tudja, miről beszélek. Amikor először találkoztam vele sok évvel ezelőtt,

az első, ami megmaradt bennem, a SZEME. Milyen is Éva szeme? Szigorú, kicsit szúrós, emlékszem, úgy éreztem, hogy egy pillanat alatt megpróbál fölmérni: ki vagyok, mi vagyok, mit érek? De ahogy jobban belenézem ezeket a szemekbe, azt is észrevettem, hogy ott a vidámság, a humor, a szeretet, a kedvesség – de ezt ki kell érdemelni. Az őáltala fölállított mérce magasan van, nem egyszerű dolog elnyerni az elismerését. Nem egyszerű, de megéri, az elvei mindig világosak, tiszták, az értéktiszteletben gyökereznek, és teljes átgondoltság, mindig megbízható szakmai igényesség jellemzi. Amióta a KÓTA környékén működöm, azt tapasztaltam, hogy Rozgonyi Éva az, aki minden bizottsági ülésen ott van (pedig Szeged és Budapest nincs túl közel), mindig fegyelmezett, az ifjabb generációt megszegyenyítő precizitással mindig tökéletesen felkészül az adott problémakör megoldásához. Néha úgy érzem, ő a mi élő lelkiismeretünk! A KÓTA idén 45 éves az 1970-es, illetve az 1990-es újjáalakulások után. Éva mindig velünk volt, épít kritikával, praktikus ötletekkel, a konkrét megvalósulást segítő tevékenységével, felelős jelenlétével nélkülözhetetlen tagja a kóruszövetségnek. Tiszteletbeli elnökünk, és példaképünk is! Liszt-díja, Bartók-Pásztory-díja és még sok kitüntetés csak kézzelfoghatóvá teszi azt a magas színvonalú munkát, amit évtizedeken keresztül kifejtett kórusaival. A Kecskeméti Kodály Iskola Leánykarát, a Kecskeméti Városi Vegyeskart, a Szegedi Lauda Leánykart, a Szegedi Bartók Kórust sok éven át irányította. Mindig az érték mentén és mindig a művészi tökéletességet megcélozva sok-sok énekesének – és természetesen a közönségnek – felejthetetlen élményt adott bel- és külföldi versenyeken, csodálatos koncerteken elvezényelt megszámlálhatatlan gyönyörű kórusművel. Aki valaha énekelt a keze alatt, sosem felejt el szuggesztivitását, muzikalitását. Konferenciákon, szakmai napokon emlékezetes előadásokat hallottunk tőle, amelyek mindig a szerző tiszteletéről és a művek legbenső világának ismeretéről tanúskodtak.

Kedves Éva! A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, a KÓTA sok tízezer tagja nevében el nem múló hálával és még nagyobb szeretettel köszöntünk! Kérünk, őrizd meg derűdet, legendás igényességedet és még sokáig taníts minket mindarra a szépre, jóra, mély dolgokra,

amelyeket eddig is átadtál környezeteknek. Boldog születésnapot!

A koncertnek – számomra – legmeghatóbb percei következtek. Három nemzedéket képviseltek a fellépők: a volt tanítvány Szebellédi Valéria régi tanítványaiból alakult **Vox Caelestis Vegyeskar**ával lépett föl. Gabriel Fauré „Racine éneke” c. művének zongoraszólamát a karnagy hajdani zeneakadémiai tanára, prof. emeritus **Párkai István** játszotta.

A Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szak-középiskola tanára, **Nagy Márta** előadásában J. S. Bach – Busoni „a-moll Adagio”-ját hallottuk.

Utoljára a **Lutheránia Énekkar** képviselői léptek színpadra, és a volt tanítvány, **Kamp Salamon** vezényletével két számot énekeltek. Először Bach „Ki dolgát az Istenre hagyja” kezdetű műve hangzott fel. Ezután **Szönyi Erzsébet** zeneszerző, a Kardos Pál Alapítvány Kuratóriumának elnöke **Kardos Pál** özvegyével állt elénk **Rozgonyi Évát** köszönteni, és adta át a Kuratórium kitüntetését **Rozgonyi Évának** kiemelkedő pedagógiai tevékenységéért.

Végül **Lutheránia Énekkar** **Hugo Distler** „Áldjad én lelkem” c. művét adta elő.

Utána **Rozgonyi Éva** megható szavakkal köszönte meg az ünneplést.

Összefoglalva elmondhatom, hogy nagyon kedves, bensőséges koncertnek voltunk részesei.

Az együttesekhez és a szólistákhoz csatlakozó felkészültök mindannyian egy csokorba kötött születésnap ajándékot adtak át az ünneplőknek. A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége nevében itt kívánok örömteli éveket, sok további szép eredményt **Rozgonyi Évának!** Isten éltesen sokáig!

Kovács Mária

BÁRDOS SZIMPÓZIUM 2015, A JUBILEUMOK ÉVE

Harmincadik alkalommal rendezte meg a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar 2015-ben szakmai találkozóját, a Bárdos Szimpóziumot. Bár az évtizedek során az intézmény neve változott, szelleme, színvonala, változatlanul magas fokon áll.

A tanszék továbbképző tevékenységének fontos fóruma a 30 éve minden tavasszal megrendezésre kerülő Bárdos Szimpóziumok sorozata. A kezdetben szakmai találkozóként meghirdetett alkalmakra az intézményben végzett tanárokat hívták tapasztalatcserére, közös éneklésre, hangversenyekre. A szimpózium néhány év után országos érdeklődést kiváltó rendezvénysorozattá vált, melyhez 15 éve akkreditált tanári továbbképzés is csatlakozik. Ezek az alkalmak fontos információkat adnak az iskolai ének-zene gyakorlati munkájáról, a tanárkollégák visszajelzései pedig segítik a tanárképző tevékenység folyamatos megújítását.

Megnyitó beszédében **Dr. Duffek Mihály** a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának dékánja

felelevenítette az elmúlt időszak eseményeit, változásait, az új generáció új igényeit, és joggal megállapíthatta, hogy az érték amit a zenei nevelés terén kifejtettek időtálló. Folyamatosan tovább adhatják az elért eredményeket, és az itt végzettek minden területen megállják helyüket.

Az előadások során még néhány neves évfordulóra emlékezhetünk.

40 éves a debreceni szolfézs- és ének-zene tanárképzés, e címmel tartotta előadását **Dr. S. Szabó Márta**, tanszékvezető, egyetemi docens.

A felsőfokú zenei képzés 1966 óta működik a városban, mely évtizedekig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyik tagozataként képzett zeneiskolai tanárokat. 1974 novemberében került átadásra az új épület, (Nagyerdei krt. 82.). Az új intézmény az addig szakközépiskolai keretek között történő szaktanárképzés feladatát vette át, de még hosszú évekig kényszerűen a szakközépiskola Vár utcai épületében működött.

Az intézmény mely kezdettől fogva a helyi és az országos megítélés szempontjából is méltó a debreceni zeneoktatás eredményeihez, 1998-ban különvált a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti

Egyetemről és csatlakozott a Debreceni Egyetemi Szövetséghez, majd a Debreceni Egyetem 2000. január 1-jei megalakulásakor annak része lett. 2006. november 29. óta, Debreceni Egyetem egyetlen művészeti egységként működik a Zeneművészeti Kar.

Az előadó a debreceni szolfézs- és ének-zene tanárképzés részletes áttekintése során nemcsak egy szakképzés múltját kívánta bemutatni, hanem képet adni a négy évtized során a magyar zenetanárképzés e területén végbement szerkezeti és tartalmi változásokról, valamint a napjainkban folyó képzésről. Az évtizedek során meghatározó szerepe volt és van annak a tanári testületnek, mely nemcsak a tantárgyak magas színvonalú tanítására törekedett, hanem a muzsikusként pályára való felkészítésében, személyiségjegyeik erősítésében is szerepet vállalt.

1974-ben Debrecenben jött létre az országban elsőként önálló ének-zene tanár – zeneiskolai szolfézstanár képzés, s vele együtt a tanszék, melynek vezetésére, az intézmény akkori igazgatója Gulyás György, az akkor Pécsen – nagy elismeréssel – működő Szesztay Zsoltot kérte fel.

Szesztay Zsolt születésének 80-ik évfordulójának emlékére

a Szimpóziumon e címmel hangzott el S. Szabó Márta előadása. Részletesen bemutatta – az 1935-ben született neves tanáregyéniség és karnagy életrajzát és ars poeticáját. A kiváló zeneelmélet és szolfézstanár Debrecenben 33 évig tanárként, 26 évig tanszékvezetőként meghatározó jelentőségű tevékenységet folytatott.

Kiemelkedő volt karvezetői tevékenysége. Már a második tanévben, 1975-ben Leánykört alakított a tanszék hallgatóiból. Az évek során sikert, sikerre halmoztak. 1987-ben vette fel a kórus Bárdos Lajos nevét. A Bárdos Szimpóziumok létrehozása is az ő nevéhez fűződik. Szervezőjeként és előadójaként jelentősen hozzájárult a zenei élet és a zenepedagógia fejlődéséhez. A tevékeny és gazdag életmű 2007 őszén hirtelen megszakadt. Emlékét tisztelettel őrzik.

A termet, melyben oly sok időn át tanított Szesztay Zsolt teremnek nevezték el.

Hűségese felelése Szesztay Zsoltné, Emlék-díjat alapított melyet évente ünnepélyes keretek között ad

át a Zeneművészeti Kar egy tehetséges hallgatójának, a Bárdos Szimpózium keretében.

Kettős évforduló: Maróthi és a 275 éves Debreceni Kántus

Berkesi Sándor Liszt-díjas karnagy, közel ötven éve a Kántus vezetője tartott előadást a nagymúltú

énekarról, és vezetőjéről.

Maróthi György (1715-1744) a KÁNTUS alapítója alig három évtizednyi, rövid életének sok korszakalkotó kezdeményezése megtermékenyítette korának szellemi életét. A régi magyar zene első erőfelesztése volt ez azon irányba, hogy a nyugati zene kifejezőeszközeit, technikáját, ha megkésve is, de magáévá tegye, utolérje. Ez akkor is igaz, ha ez a rendkívül értékes életmű az előzmények, a természetes előké-

szítés hiányában elsorvadt.

A röviden ismertett életrajzot, a múlt eseményeit és értékeit vetített képek illusztrálták. A jelent pedig a színpadon lévő Kántus Énekhar képviselte, szépen előadott éne-

keivel.

A szakmai találkozó gazdag programja a továbbiakban, kiterjedt zenetudományi, zenepedagógiai előadásokra. Bemutató tanításokra, és mint minden esztendőben magas színvonalú kórusprodukciókra, hangversenyekre.

Szerepelt a **Canticum Novum Kamarakórus**, vezényelt **Török Ágnes**; a **Szegedi Bartók Béla Nőiakar**, és a **Bárdos Lajos Leánykar**, **Ordasi Péter** vezényletével; a **Kölcsey Kórus**, karnagya **Tamási László**, és vezényelt az ifjú generációból **Duffek Ildikó** és **Veress Anett**, az idei Szesztay Zsolt Emlékplakett nyertese. Valamint – a Debrecennek ismét elismerést hozott, a 15-ik Nemzetközi Kórusversenyen, elért sikereivel résztvevő – és itt is közreműködő **Ady Endre Gimnázium Leánykara**, **Kerekes Rita** vezetésével; és a **Lautitia Ifjúsági Vegyeskar**, **Nemes József** vezetésével.

Sok éves hagyomány a Bárdos Szimpóziumhoz csatlakozó Akkreditált továbbképzés. Ebben az esztendőben nagy létszámú hallgatószám vett ezen részt. A programban több előadássorozat is szerepelt. Elsőként S. Szabó Márta a zenei formák újfajta értelmezéséről és azok tanításáról tartott zenei illusztrációkkal színesített előadást. **Joób Árpád** a magyar népzenei kutatások legfrissebb eredményeit mutatta be Bereczki János közelmúltban megjelent négykötetes monográfiája alapján. **Spiegel Marianna** előadásain a stílusismeret tanításának elméleti és gyakorlati lehetőségeivel foglalkoztak, és kitértek a zene és a társművészetek kapcsolatának kérdéskörére is. **Arany János** Hagyomány a 20. század zenéjében címmel négy nagyszabású alkotás bemutatásával adott példát a műelemzés és a zenei ismeretterjesztés ideális összekapcsolására. **Turmezeyné Heller Erika** a jelenkori zenepedagógiai kutatások eredményeit tárta a gyakorló pedagógusok elé.

A Szimpózium zárónapján az Ének-zene tanári szekció tanácskozásán **Vass Irén** egy szegedi bemutató órájának vetítése alapján gazdagította újabb ötletekkel a készségfejlesztés lehetőségeit a kisiskolásokban.

A hagyományokhoz híven, Közös énekléssel fejeződött be a Harmincadik Bárdos Szimpózium. Megköszönve a közreműködőknek, a szervezőknek és segítőiknek áldozatos munkáját, egyúttal kifejezte valamennyi jelenlévő, és gondolatban együttlévő a Debreceni Szimpózium tovább éltetésének kívánságát. Ehhez további sok erőt és energiát kívánunk!

Márkusné Natter-Nád Klára

EMLÉKTÁBLA-AVATÓ ÜNNEPSÉG FARKAS FERENC SZÜLETÉSÉNEK 110. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

Különlegesen meghitt eseményben lehetett részünk 2015. április 21-én. Farkas Ferenc Budapest, II. kerület, Nagyajtai utca 12. szám alatti lakása elé invitáltak a szervezők bennünket. Láng Zsolt II. kerület polgármestere, a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Zeneszerzők Egyesülete, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és Farkas András által szervezett Avató Ünnepségen vehettünk részt.

Egy kisebb delegáció tagjaként érkeztem Nagykanizsáról, mint a Farkas Ferenc Énekegyüttes karnagya. Az áprilisi napsütésben a Szőnyi Endre szobrászművész által készített fehér márványtábla körül gyülekező publikum számára megállt egy

kicsit az idő. A múlt, jelen és jövő találkozását éltem át. A Mester jelenlétét éreztem, a megjelent egykori tanítványok, művészek, barátok, tisztelők népes tábora mellett egy óvodás csoport is érkezett, akik nagykanizsai származású óvó nénijük révén már hallgatnak Farkas Ferenc muzsikát. Az ünnepség

gen beszédet mondtak: Láng Zsolt polgármester, Fekete György, Kossuth-díjas építész, az MMA elnöke, Hollós Máté, Bartók-Pásztory díjas zeneszerző, Jeney Zoltán Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, Erdemes művész.

Őszinte szavaikból érződött, hogy Farkas Ferencet nem csak zeneszerzőként és tanárként tisztelték, hanem emberségéért is szerették.

A koszorúk elhelyezése után Farkas András az ünnepség végén személyes köszönetét fejezte ki, és meghívta a jelenlévőket egy igazi „házi muzsikára”. Csodálatos élmény volt.

A Mester dolgozószobájában, az Ő hangszere és asztala mellett, – ahol halála napjáig írta a kottafejeket – Notturmo vonós triójából az Andante és Allegretto tételeket játszotta: Ábrahám Márta, hegedűn – Jobbágy Andor, brácsán – Varga István, csellón.

Ki a lakásban, ki az ablak alatt, ki az utcán megállva hallgathatta e csodás zenét.

Jó volt megállni, elmélyülni, emlékezni! Köszönjük!

Baráth Gyötte

A NAGYKANIZSAI FARKAS FERENC ÉNEKEGYÜTTES ÚJ LEMEZE

„In Memoriam”

Együttesünk 2015. március 29-én, Virágvasárnap lemezbemutató és egyben minősítő koncert keretében mutatta be új lemezét a nagykanizsai Jézus Szíve Templomban.

A CD-ről idézzük a lemez karnagyi ajánlóját:

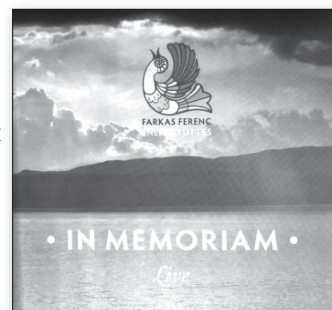
„Kedves Hallgató! Ön a Farkas Ferenc Énekegyüttes harmadik CD lemezét tartja kezében. Bátran mondhatom, az Együttes óriási utat járt be az 1991-es megalakulása óta. Ezen útnak két jelentős állomását idézzük fel. A világhírű, nagykanizsai születésű zeneszerző, Farkas Ferenc halálának 10. évfordulóján csendült fel az általa komponált Requiem. Ezen az eseményen egykori tanítványa,

Petrovics Emil zeneszerző méltatta a Mester életművét és emberi nagyságát. Akkor még nem sejtettük, hogy pár hónappal később már ő maga is együtt írja az „égi” hangjegyeket Farkas Ferencel. A kortárs darabok füzére 2011-ben hangzott el a szintén nagykanizsai születésű Strém Kálmán emlékére rendezett hangversenyen. Manapság, amikor a stúdiótechnikák steril világát halljuk nap mint nap, miért adunk ki koncertfelvételekből egy lemezt? – kérdezhetné a kedves hallgató. Azért, mert hiszek a megismételhetetlen pillanatok varázsában. Az Énekegyüttes életének, fejlődésének ezen meghitt, fontos, egyedi pillanatait osztjuk meg most Önnel.

Nagyon köszönöm a lemez létrejöttében közreműködők munkáját, támogatását. A kórus valamennyi egykori és jelenlegi tagjának köszönöm kitartását, állhatatosságát, bizalmát és azt, hogy együtt járhatjuk az utat.”

2015 említésre méltó évforduló. Farkas Ferenc 110 éve született, 15 éve hunyt el. Strém Kálmán 10 éve halt meg. Öröm számunkra, hogy egy különleges zenei anyaggal tudtunk megemlékezni.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével Farkas András, Farkas Ferenc Svájcban élő fia és kedves felesége, Françoise Asszony. Köszönjük a közönség és valamennyi támogatónk segítségét.

SARLÓS BOLDOGASSZONY DICSÉRETE

A zenei csemegéket kedvelők aligha hagyhatták ki Schütz Magnificatját, amelyet a Budapest Újlaki **Sarlós Boldogasszony Plébánia-templom Kórus** szólaltatott meg számos más mű kíséretében június 28-án a Kolosy téri templomban. A rangos hazai egyházi kórusok közt számon tartott vegyes kórus karnagya *Török Andrea* volt.

A katolikus egyház július 2-án ünnepli Sarlós Boldogasszonyt. Ez a Mária-ünnepek egyike, eredetileg Mária Erzsébetnél tett látogatásának állít emléket (később nyári ünnep lévén csatlakozott hozzá az aratás kezdetének ünneplése). Mária arca ezen a napon a virágszenteléssel, a szegények istápolásával és az anyaság feletti örömezzéssel mutatkozik meg.

A nagy szaktudással és rangos karnagyfi iskolákkal – *Párkai István* és a pécsi *Jobbágy Valér* aligha lehet jobb iskola egy egyházi kapellemeister számára – bíró karnagy majd négy évtizede fennállása alatt jól összezsugorodott, érett, kulturált hangú kórust nevelt ki, ezért bizvást vállalkozott Schütz kórus és karnagy számára egyaránt komoly kihívást jelentő, zenekari kíséretes, nagyszabású Magnificatja bemutatására. Olyan kórusról van szó, amely a KÓTA Éneklő Magyarország 2014-es jászberényi versenyén a vegyes karok kategóriában arany fokozatot dicsérettel minősítést ért el, és a közelmúltban a Mária Rádió két ezüst fokozatú díját is megszerezte.

A Mária-kép zenei megjelenítésére gazdag, színes világ létezik, amelyből a műsort összeállító karnagy biztos kézzel válogatott. Tudván tudta, hogy a Mária-dicsőítéshez kellő áhítat érzését nem lehet „zsupsz-beleugrok” módon felkelteni, az isteni elragadtatásig, az Úr és Mária elragadtatott dicsőítéséig vezető úton csak a zene hangulati grádicsain egyre feljebb és feljebb hágva lehet eljutni, ezért mintegy gondolati-érzelmi ívet képezve a legegyszerűbbtől a legbonyolultabbig építette fel a koncert műsorát, a bevezetőként énekelt Csángó Úrangyalától a koncert végén felhangzó hatalmas Schütz Magnificatig. A Csángó Úrangyala. Urmas Sisak Kiitikem című műve, Javier Busto Ave Mariája és – a kórusból kiváló kamarakórusal – *ifj. Sapszon Ferenc* harmonizációjában megszólaló Ave Mariája ugyancsak a bevezető, érzelmi ráhangolódást szolgálta.

A hangverseny következő részében a kórus idei liturgikus szolgálata alkalmával és koncerteken énekelt műveiből kaptunk egy csokorralót. Hallhattuk Lassus Kyrie Agnusát, Kodály Köszöntőjét, Bárdos Szózatát és egy Thomas Tallis-orgonaimprovizációt, amelyet *Király Miklós* adott elő.

A következő zenei egységben már – az időrendet is jobbára követve – Bach Teremtő Lélek és Esterházy Pál Veni Creator vegyes karáig jutottunk, aztán a kórusból kiváló női kar – bizonyítva, hogy szép hangú női szólisták is vannak ebben a vegyes karban – *Michelangelo Grancini Dulcis Christe* művét énekelte, és itt már valóban az isteni édesség magasságába értünk, amelyet John Rutter Gaelic bless-

ingje és Kodály 114. zsoltára tetőzött be.

De a legmagasabb csúcs mégiscsak Schütz Magnificatja volt, amelyet tudatosan a végére szánt *Török Andrea*, mintegy megkoronázva a gondosan felépített hangversenyt. A Magnificat zengzetes kezdetét hallgatva, közben lopva a magyar szövegfordításra sandítva – mert hogy ezt is mellékeltek a gondos szervezők – már valóban az teljes elragadtatás csúcspontjára szárnyalt a kórus, a zenekar, a karnagy és a hallgatóság:

„Magasztalja lelkem az Urat, és szívem ujjong üdvözítő Istenemben...”,

kezdődik a dicsőítés, de a folytatása is mindvégig az elragadtatás szavait zengi.

Az itt felhangzó Magnificat SWV 468 (Schütz több Magnificatot is komponált) a német barokk protestáns zene nagy mesterének remekműve, amelybe a XVII. század olasz stílusvív-mányait is beleszötte, valódi zenei élményt jelentett. A kifinomult formaérzékről, klasszikus polifon hagyományokról és szólamszövesi technikáról valamint az olasz iskolára jellemző diszonzans hangzatokról is tanúskodó mű a Schütz által kedvelt, kórust és hangszeres együttest közösen szerepeltető alkotások sorába tartozik. Előadása kórus, zenekar és karnagy számára egyaránt igazi próbatételt jelent, amelyet fölülményes szakmai tudással magas esztétikai élményt adva boldogan teljesítettek is a résztvevők.

Szólnunk kell még valamiről, amiről ritkán beszélünk, általában beérjük azzal, hogy energikusnak vagy épp ellenkezőleg, erőtlennek tituláljuk egy karnagy vezénylési stílusát, pedig ez is a sikeres előadás egyik összetevője: a karnagy kezéről. *Török Andrea* szakmai tudásán túl ámulatra méltóan gyönyörű felépítésű kézzel rendelkezik, és ez a hajlékony, szép, bűvölésre teremt, mégis energikus kéz igencsak hasznos „adalék” egy karvezető számára, amelyből most is bemutatót kaptunk.

Nem csoda hát, hogy sikeres volt a koncert, hiszen a hozzá szükséges mindegyik összetevő együtt volt ezen az estén. Hangverseny után a kórus szokásához híven agapéra hívta a próbatermébe a fellépőket és a hallgatóságot egy kis beszélgetésre, harapnivalóra, ahol a kórus karnagyát rögtönzött, lelkes énekléssel köszöntötte Sarlós Boldogasszony ünnepén.

Kocsis Klára

100 ÉVE SZÜLETETT P. TAMÁS GERGELY ALAJOS

A '90-es években egyre szaporodó pályázati lehetőségek közt 1996-tól két-évente megjelent egy zenei jellegű ajánlat, mely több karvezető figyelmét keltette fel. Kiírója a Páter Tamás Alajos Zenei Alapítvány volt. Addig sokunk által nem, vagy csak alig hallott zeneszerző munkásságára figyelhettünk fel, akinek műveihez csak a nevezett Alapítványnál lehetett hozzáférni. A vállalkozó kedvű karnagyok kérték is a kottákat, és ismerkedtek a már fél évszázados, mégis új művekkel.

Ki volt Páter Tamás Alajos?

Ez év szeptember 18-án lesz születésének 100. évfordulója. A Kalocsa közeli Öregcsertőn született, idős szüleinek negyedik gyermekeként. Ferences szerzetes nagybátyja hatására került a pécsi Collegium Seraphicumba, ahol egyre erősebb vonzalmat érzett a franciscanus élet iránt. A zenei hivatás is itt szólította meg, amikor Agócsy László, Pécs híres kántora, karnagya felfigyelt határozott tiszta hangjára. Az ő elismerő szavait követően autodidakta módon ismerkedett a zenével egy harmónium mellett.

Teológiai tanulmányai után Gyöngyösön szentelték pappá, ahol tevékeny zenei munkát végzett. „500 meztlábás fiú”-ból álló kórusát Kodály Zoltán is hallotta. A Mester felfigyelt a fiatal karnagyra, és javasolta a felsőfokú zenei tanulmányok végzését. Elöljárói biztosították ennek lehetőségét, és előbb egyházzenei tanszakot, majd egyházkarnagy képzőt végzett Harmat Artúr és Bárdos Lajos irányításával. Végül zeneszerzési ismeretekkel egészítette ki tudását.

A háború után a Margit körúti templomban az Erzsébet nőikart vezette. A templom 1945-ben, a Főváros ostroma után vegyeskart szervezett. A frissen megalakult együttes vezetését a fiatal karnagyra bízta, aki **Kapisztrán Vegyeskarnak** nevezte kórusát. Az együttes ma is működik, *Lógó Tibor* vezetésével. Két év múlva – hogy az egyházzene nagyobb alkotásait is előadhassák – zenekar szervezéséhez látott. Így alakult meg a **Kapisztrán Zenekar**. A megtanult miséket, oratóriumokat, kantátákat nem csak a Margit körúton, de más templomokban is bemutatták. Hamarosan sor került zeneakadémiai szereplésre is, és a Magyar Rádióknak is rendszeres vendégei lettek. Műsorukon Bach passióitól, Händel oratóriumaitól napjainkig sok mű szerepelt. Jegyezzük meg, hogy ők mutatták be Magyarországon Stravinsky miséjét (Mass) 1948. szeptember 25-én. A mű akkor csupán fél éves volt, a magyar bemutató a negyedik volt a sorban New

York, London és Milánó után. A karmester alaposágát igazolja, hogy Ansermethez, az ősbemutató karmesteréhez fordult levélben tanácsokért.

Nagy bátorságot igényelt 1948-ban, a Zeneakadémia nagytermében, ferences öltözetben, misét vezényelni, melynek komponistája Stravinsky. A nagy művek bemutatásában mindig rendelkezésre álltak az Operaház legnevesebb szólistái, a hivatásos szimfonikus zenekarok, és a leghíresebb kórusok tagjai.

Újabb két év után újabb együttes szervezésére került sor. Hogy tovább színesítse a templomi zenét, és hogy utánpótlásról is gondoskodjon, 1949-ben megszervezte a Kapisztrán Gyermekkart, ahol hat évestől a mutálásig minden életkor szerepelt.

1951-ben az egyházüldözés őt is elérte. Májusban az AVO letartóztatta, és minden ítélet nélkül decemberig fogva tartották. Az Andrássy út 60. és a kistarcsai internáló tábor egészségét nagyon

megviselte, de alkotóerejét nem törte le. 1951 decemberében szabadult, és ezt követően márciusában már Liszt: Krisztus oratóriumát vezényelte. Az egyház ellenes hajsza tovább folyt. Törölték a Ferences rendből, ezután mint civil egyén, a templom karnagya és orgonistája vezethette csoportjait. Szereplési lehetőséget csak a templomok kínáltak a Fővárosban és vidéken. A **Kapisztrán Gyermekzenekar** megalakítása a körülmények miatt 1955-ig váratott magára. A gyermek együttesek a Vasas Sportszarnokban mutatkoztak be, szereplésüket Budakeszi, Gyöngyös, Baja követte, és hamarosan a Magyar Rádió mikrofonja elé álltak.

Miközben a zeneirodalom csúcsáról választott művekkel szerepeltek, ő maga is komponált, elsősorban kórusműveket. Szentiványi Szent János köszöntő, Legenda Szűz Mária haláláról és több más kórusmű, népdalfeldolgozás ennek az időnek a termése. Egy-egy darabját gyakran mindkét kórusa számára megírta, így egyneműkari és vegyeskari letétben egyaránt megtaláljuk őket.

1956-ban nagy vállalkozásba fogott: oratóriumot komponált. 500. évfordulója volt nagy példaképe, Kapisztrán Szent János halálának és a nándorfehérvári diadalnak. Műve Nándorfehérvár 1456. címmel készült el. Szövegét Radó Polikárp verseiből és korabeli krónikák szövegéből állította össze. Bemutatójára a forradalom előestéjén 1956. október 22-án a Belvárosi Főplébánia Templomban került sor, óriási sikerrel. Az oratórium-zenére kiéhezett emberek szünni nem akaró tapssal jutalmazták a szerzőt és az előadókat. Naplójából tudjuk, hogy a Hálaének első hangjainál a közönség felállt, és innen állva hallgatta végig a művet. A forradalom megtorlásának idején Szerzőnk is ki volt téve az elmarasztalásnak, de ezúttal büntetésre nem került sor.

Az oratórium sikere fellelkesítette. A Kapisztrán Gyermekzenekar számára kantáta készült 1958-ban, Kánai menyegző címmel. A műben feldolgozott népdalokat ő maga gyűjtötte a Cson-

grád megyei Mindszent környékén. A felnőtt együtteseknek 1961-ben írta a Lacrimae Petri kantátát. Jelentése szó szerint: Péter könnyei, de Péter tagadása címmel is fordítják. Ebben XVIII. század végi vallásos népi ájtatosságot örökített meg, Magyar Ferenc rimóci gyűjtése alapján. Felismerhetünk benne egyházi éneket: Gyászbabornult Isten csillagvára (Hozsanna 67/B.); vagy egyházi ének variánsát: Kesevesen siratja Mária Fiát (Hozsanna 72.).

Ami mise kompozícióit illeti, előbb készült a felnőtt együtteseknek a Kapisztrán mise (1959.), majd a gyermekkarra és gyermekzenekarra írt Órangyal mise, melynek bemutatója 1962-ben volt. Még meg sem kezdődött az anyanyelvi misézést engedélyező második vatikáni zsinat, amikor 1962 májusában Tamás Alajos: Missa populi – Népmise című műve a Zeneműkiadónál megjelent. Célja volt, hogy a mű eleget tegyen a liturgia elvárásainak, sajátos népi hangvételű is legyen, és fontos szempont volt a jól énekelhetőség is. Egyes motívumainak dallama tiszta pentaton hangnemű. Egynemű és vegyeskari letétben egyaránt ismert.

A mise kompozíciókat illetően nagy jelentőségű volt 1964. évi Egyesült Államokbeli utazása. Ott találkozott a Missa Luba – néger spirituálék dallamára épülő misével. 1965-ben megírta ennek ihletésére a Missa Juventutis-t, vagyis az Ifjúság miséjét, gyermek együttesei számára. Az ősbemutató Budapesten volt, 1964-ben. Debrecenben a következő évben a Svetits Katolikus Leánynevelő Intézet mutatta be, 1966-ban New Brunswick-Rutgers/Douglass Egyetem női kórusa karácsonyi koncertjén énekelte Végvári Vazul angol fordításában. Az utóbbiról készült felvétel mintegy kétszáz rádió adásában volt hallható – szerzője ezt már súlyos betegen hallgathatta meg.

1965-ben a Milanoi Scala opera pályázatot hirdetett. Tamás Ala-

jos műve a Kapisztrán opera elkészült, időben le is adta, de a pályázat kiírói nem adtak ki díjat.

1966-ban még néhány szép élményben lehetett része: Az általa alapított Kapisztrán Kórus állami értékelést nyert; az együttes előtt egy franciaországi és egy olasz szereplés lehetősége felvillant. Az év végén Kodály Zoltán: Magyar miséjének ősbemutatóját vezényelte (énekszólómat a Hozsanna imakönyvek utolsó oldalai tartalmazzák). A hallgatók közt volt Kodály Zoltánné Péczely Sarolta is.

Börtönörökségnek tartott betegsége, egyre súlyosabbá vált, életének 52. évében halálát okozta. 1967. augusztus 29-én távozott közülünk.

1995-ben létrejött a Páter Tamás Alajos Zenei Alapítvány, mely egy évvel később kezdte hirdetni a kóruspályázatokat, és 1997-ben kórusműveit két füzetben jelentette meg: I. Arany ágom – egynemű karok; és II. Memento – vegyeskarok.

Sikeresnek bizonyult a pályázati rendszer, melynek szervezésében a KÓTA is aktívan működött közre. Szép rendezvény volt Martfűn a díjazott kórusok találkozója 2001. október 28-án.

Emlékét szülőfaluja is ápolja, 1994-ben Öregcsertő Posztumusz Díszpolgára lett. A szülőfalu cserkészcsapata felvette nevét, templomuk falán emléktáblával hirdeti a község nagy szülöttének nevét.

Balás Endre

2015-BEN ÜNNEPLI A PÁTER TAMÁS ALAJOS ALAPÍTVÁNY NÉVADÓJA SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJÁT

Ebben az ünneplésben részt vesznek mindazok, akik még személyesen is ismerték az atyát, a 100 éve született Tamás Gergely Alajos ferences karnagy, zeneszerzőt, tanítványai voltak vagy bárminemű kapcsolatban voltak vele, de azok a kórusok is, amelyek az Alapítvány pályázatain indultak vagy a későbbiekben vidéken rendeztek emlékhangversenyt felkérésünkre.

Így nem csak műveivel ismerkedhetett meg széles körben a hallgatóság, de varázslatos egyéniségével is. Gondoskodtak erről a kiosztásra került emlékkönyvek, illetve a hangversenyeken elhangzott róla szóló beszédek is.

Felkértünk vidéki kórusokat is, Mátészalkáról, Kaposvárról, Szegedről, hogy kapcsolódjanak be ebbe a szép ünnepkörbe, teljesebbé téve a 100 éves évfordulót. Szegeden már önálló koncertet is rendeztek két alkalommal műveiből. A szegedi karnagy, Pechan Zoltán, Alajos atya tanítványa volt.

Szeretnénk, ha minél többen csatlakoznának ehhez az ünnephez, amely

2015. szeptember 19-én 18 órakor lesz a Budai Ferencesek templomában.

Részt vesznek ezen az ünnepen az atya által alapított eredeti Kapisztrán kórus még élő tagjai, vagy olyanok, akik a szentmisén fognak szolgálni, illetve összegyűjtötték az atya fellelhető műveinek felvételeit és saját költségen, CD-én ad-

ják ki. A szentmisét P. Bán Jónás plébános mutatja be, szentbeszédet mond P. Hegedűs Kolos.

A liturgiában közreműködik a **Monteverdi Kórus** a régi **Kapisztrán Kórus** tagjaival kibővülve, karnagy, *dr. Kollár Éva* szintén az atya tanítványa volt. A szentmisét követően koncertet ad a **MOM-Lampart Kórus Z. Juhász Irén** vezényletével, ezt követi az Andor Ilona Baráti Társaság **Kodály Kórusa**, vezényel *B. Horváth Andrea*, akik az Alapítvány korábbi pályázatain is részt vettek. Befejezőképpen a **Monteverdi Kórus dr. Kollár Éva** karnagy vezényletével ad rövid műsort.

Szokás szerint az ünnep végén közösen énekeljük a Nándorfehérvár 1456 c. oratóriumból a „Hunyadi bízzál” kórusrész, ezzel vonulunk át koszorúzásra a Tamás Gergely Alajos emléklapoktató őrző templom részhez. Utána szerény agapé lesz a templom udvarában.

Szilárdi Ferencné

A Páter Tamás Alajos Alapítvány elnöke

XVI. MUSICA SACRA CIVITATIS 2015

Ismerősen cseng ez a szép cím, hiszen 15 éve folyamatosan szervezik és évente a koratavaszi időszakban tarják e hangversenyt: Egyházi zene a polgári világban. A MórícZ Zsigmond Gimnázium ad otthont a II. kerületben működő egyházi kórusok szereplésének.

A zsúfolásig megtelt remekül kiképzett aula közönségének nagy része ismerősként üdvözlöi egymást, mindig új látogatókkal bővülve, akik híret vesznek ennek az örömteli gazdag eseménynek.

A hangverseny nyitányaként a legkisebbek kórusa szólalt meg, akik nem is választhattak volna találóbb nevet: **Földreszállt Angyalok Gyerekkara**. A Máriaremetei Bazilikában 2014 őszén alapította a 7-14 éves kis dalosokból a kórust *Barlay Zsuzsa* karnagy. E rövid idő alatt, a heti egyszeri éneklős-játékos találkozások alkalmával érte el kis énekeseinek csengő szép hangzását, igényes művek megtanulását. Bevezetőként az örvendező Jubilate Deo hangzott fel, majd erre a dallamra *Pálur János* orgonaművész improvizált ünnepélyesen zengő muzsikát.

Köszöntőt *dr. Láng Zsolt* a kerület polgármestere mondott Visszaemlékezett a kezdetekre, mikor Lukin László volt e hangversenyek műsorvezetője, felejthetetlen emléket hagyva a hallgatóságban.

Köszönetet mondott *Raduj Klárának* aki meghatározó személyisége az immáron 15 alkalmat megért sorozat színvonalas megszervezésének. Egyúttal megadta az alap gondolatát a hangversenynek, ami egybecseng a polgármester ars poeticájával: Örömszerzés és szeretet!

Nos, hogy ott ültem a hallgatóság sorában, vagy beszélgettem egy-egy kórusvezetővel, vagy énekessel, ez csengett vissza minden szereplő kórus produkciójából. Névszerint, sorban megemlítve a fellépő kórusokat, mindnyájan közösek abban, hogy a templomi szolgálat mellett önként vállalják a szereplést, a többlet munkát, örömmel készülnek erre a fellépésre abban a biztos tudatban, hogy a közönség szeretete lesz a jutalmuk.

Schola in Gloriam Dei és az **Újlaki Ifjúsági Gitáros Énekegyüttes**. Az Újlaki Sárlos Boldogasszony templom kórusának karnagya *Tóth Miklós Zsolt* OESSH eddig minden Musica Sacra Civitatis hangversenyen résztvett. A szkola névválasztása a tavalyi évhez kötődik: Énekiskola Isten Dicsőségére. A templomban a „gitáros” szolgálatnak is régi hagyománya van. Ez évben közösen szerepeltek. Az elsőként előadott *Salve Reginában* a nőikar különösen finom tónusban szólaltatta meg a művet. A következő 1903-ból származó *Dayton - Óhio* műben a karnagy lendületes szólóéneke ragadta magával a teljes együttest.

Remetekertvárosi **Szentlélek Templom Kórusa**. *Konczné Horváth Rita* öt éve vezeti a kórust. *Kodály Zoltán: Stabat Mater* mű többszólamúsága igen tisztán szólalt meg, a jól összeszokott együttes igényességével. Kérdésemre a karnagy így jellemezte kórusát: A lelkesedés és áldozatkészség teszi egységessé a kórust.

Újlaki Sárlos Boldogasszony Kórus. A templomban a kórus több mint húsz éve működik, és 2000 óta résztvevői e sorozatnak. *Tóth Miklós Zsolt*tól 2012-ben vette át a vezetést *Török Andrea*. Tanári és kórusvezetői gyakorlata megnyilvánul újabb szerzők és műveinek kiválasztásában, melyben jól érvényesül a modern hangzás *Szűz Mária* tiszteletének magasztalásában.

Máriaremeti Werner Kórus. A Máriaremetei Bazilika zenei hagyományait a kórus névadója *Werner Alajos* atya alapozta meg. Az egyházzene nagy tudósa, az ifjúsági nevelés nagy tanára, és az Ó

különleges egyénisége, ma már legendává nőtt. Ezt meggyőződéssel mondhatja aki még személyesen ismerhette. És amikor a kórus bevonult, és elkezdte műsorát – *Werner Alajos: Gyászba borult Isten csillagvára* – úgy éreztem *Werner atya* szelleme lebeg felettünk, és azt az Ő hívei meg tudták őrizni.

A fiatal karnagy *Barlay Zsuzsa* megérezve e csodát, érzékeny kézzel és lélekkel fordul az énekesei felé, és meggyőző erővel szólaltatják meg éneküket.

Megmaradás Kórus. A Cimbalom utcai **Református Templom Vegyeskara** 2004-ben vette fel a Megmaradás nevet, ezzel is kifejezve, hogy szívükön hordozzák a fogyatkozó magyarság sorsát.

A kórus karnagya *Dr. Mészárosné Hegedűs Zsuzsanna*, lelkipásztor és ének-kamaraművész, mindkét hivatását meggyőződéssel végzi. A kórus hagyományaihoz híven fontos küldetésnek tartja, magyar zeneszerzők műveinek megtanulását és előadását. *Viski János* és *Osváth Viktor-Ráday Pál* kórusműveinek meggyőző előadását követően az ismert magyar népdal: „Az hol én elmenyek, Még a fák es sírnak” hangzott fel megható előadásban *furulya szóval- énekkel*, emlékezve az Ukrajnai háború áldozataira, őszinte megilletődést keltve a hallgatóságban.

Szent Antal Kórus. A Pasaréti Pádúai Szent Antal templom kórusa nagy múlttal rendelkezik és a templomi szolgálat mellett részt vesz a kerület és Budapest zenei életében, valamint országsszerte gyakran szerepel egyházi és világi hangversenyeken. A karnagy 1982 óta *Déri András* akinek vezetésével a KÓTA minősítéssel az énekkar: *Summa cum laude* hangversenykórus minősítést nyert el. *Déri András* világi zenei tevékenysége az Operaház karnagyaként, harmonikus összhangban áll egyházzenei tevékenységével, ami a jelen hangverseny során is bizonyítást nyert a nagylétszámú együttes szereplése során. A kórus muzikalitása, zenei képzettsége kiválóan érvényesült a 16-17-ik század reneszánsz templomi zene kiemelkedő mestereinek *Palestrina* és *Schütz* műveinek 6-szólamú előadásában. A közönség őszinte elismeréssel fogadta a produkciót.

Palló Imre Kórus. Az énekkar a Pasaréti Református Egyházközség (Torockó téri református templom) gyülekezeti kórusa. A karnagy *Cseri Zsófia*, 2002 óta vezeti a kórus munkáját. Elsősorban a gyülekezet alkalmain énekelnek, de szívesen tesznek eleget más gyülekezet meghívásának. Így társul a karnagy elhivatottsága és magas zenei képzettsége, amit kórusával az ének erejével olyan átható erővel tud közvetíteni. Társainak tekintve az énekeseket, nem véletlen, hogy a *Palló Imre Kórus* szerepelt legnagyobb létszámúban. A jól kialakított énekstílus neves zeneszerzők – *Schütz, Schein, Schubert*

– műveinek igényes, szépen megformált előadása valósult meg a hangverseny során.

Irgalmasrendi Kápolna Szkolája. A Császárfürdői Szent István kápolna liturgikus kiskórusa, szkolája még 1997-ben alakult amikor *Kozma Imre* atya lett a kápolna vezetője. A kórus karnagya *Tihanyi Gábor* általános iskolás kora óta énekel kórusokban, tapasztalatait kiváló tanítómesterektől szerezte. Az elmúlt 15 év alatt a kórus tagjai részben cserélődtek. Ennél a kórusnál túnt fel legjobban a korosztályok különbsége. Beszélgetésünk során adódott a magyarázat, az alapítók gyerekei csatlakoznak az együtteshez. Minden vasárnap liturgikus szolgálatot látnak el, de nagyobb ünnepeken is aktív szereplők. A kórus férfi tagjai hétfőnként az esti vesperáson is éneklő szolgálatot adnak. Műsorukon orgonán közreműködött a kórus tagja: *Nagy Ákos*. Befejezésül Charpentier: *Te Deum* szólalt meg. Idézzük ennek utolsó sorát ami legszebb kifejezője az esti hangverseny gondolatának:

„Szép ünnepi ének szálljon, hirdesse szeretet dalamát, és zengjük fényes hangon a hála himnusát.”

A hangverseny gördülékeny menetét, a fellépő kilenc kórus bemutatását a műsorvezető jól megfogalmazott, szépen előadott szövege foglalta egységre. *Horváth Bálint* egyszemélyben is részese a *Musica Sacra Civitatis*nek. Ifjúkora óta tagja a pasaréti közösségnek, énekel az egykori Csibekórusban, majd az Ifjúsági és felnőtt kórusban. Egyetemi és Zeneakadémiai tanulmányai végeztével is hűséges maradt a közösséghez, esetenként kántorizál a Pasaréti Páduai Szent Antal templomban.

A kilenc kórus fellépte után valamennyien elfoglalták a színpadot, hogy az Egyesített kórus előadásában felhangozzék: *Draskóczy László* – *Szedő Dénes*: *Szent Ferenc Naphimnusza*.

Am a befejezés előtt, meg kell említeni a rendező

szervek kedves figyelmességét, hogy egy kis ajándékkal köszönjék meg a részvételt, amit *Bíró Zsolt* a Kulturális Bizottság elnöke adott át a karnagyoknak. Megkülönböztetett tisztelettel köszöntötték *Draskóczy László* zeneszerzőt 75 éves születésnapja alkalmából. Köszönetet mondtak *Pálur János* orgonaművésznek, aki sok külföldi díj nyertese, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem orgona- és improvizáció tanára és emellett a Fasori Református Templom orgonistája.

Az Összkart a legfiatalabb karmester generáció kiemelkedő tagja *Dobszay Péter* vezényelte, akit eddigi sok szereplése mellett személyes kötődés is köt a kerülethez, amint *Déri András* meghívására *Pasaréti Szent Antal Kórus* és *Zenekar* koncertjein is dirigált.

Befejezésül a műsorvezető felkérte a jelen lévő közönséget, hogy a *Naphimnus* 5. versszakát ismétlésként énekeljék együtt a kórusal.

Igy az eredeti hagyományokhoz híven a XVI. *Musica Sacra Civitatis* hangverseny közös énekléssel zárult. Kodály Zoltán szavait idézve:

„nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk.”

Orgonán közreműködött: *Pálur János*

Márkusné Natter-Nád Klára

MUSICA SACRA CIVITATIS

Népzene Szó

NÉPDALKÖRÖK, PÁVAKÖRÖK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK OLDALA

“A néphagyomány tart meg bennünket magyarnak, s a nemzetközi műveltség tesz bennünket európaivá. Ha azonban csak az európaiságra törekszünk, lehetünk nagyműveltségű népek, de minnél hamarabb megszűnünk magyarnak lenni.”

Györffy István

A REZEDA NÉPZENEI EGYÜTTES DALOSKÖNYVÉRŐL

Ma, amikor az utcán és a társadalom különböző rétegeiben, számtalanszor tapasztalja az ember a közömbösséget, a ridegséget, hidegséget, amikor az emberi gondolat, szeretet nem hatol el lélektől, lélekig, akkor arról kapunk hírt, hogy a 25 éve létező, működő Rezeda népzenei együttes daloskönyvet jelentetett meg, (saját kiadásban), ezzel örvendeztetve meg az énekelni szeretőket, és megkönnyítve a csoportvezetők munkáját.

Abban a szerencsében volt részem, hogy több alkalommal hallhattam az együttes énekét, és gyönyörködhettem remekül el-sajátított népi hangszerjátékukban. Ám, ha belegondolunk, mit is jelent – a népzenei sznobok által néha kifogásolt -, hatalmas létszámú együttes működése, akkor éppen ezt is erényként, csak dicsérni lehet.

Ha valaki megpróbált már állandóan cserélődő gyerekekkel dolgozni, mindig újabb és újabb kezdőket eljuttatni a gyakorlat, a jó megszólalás pillanatához, az különösképpen értékeli a Rezeda működését, és a legnagyobb tiszteletben tartja Kozma László művészeti vezető munkáját.

Vajon tudja-e, hogy a 25 év alatt hány fiatalat ajándékozott meg a népdal, népzene szeretetével, hányan kaptak tarisznyájukba olyan

útravalót, amely segíti őket eligazodni az élet nehézségeiben, vagy éppen védelmet ad az esetleges eltvelyedés ellen.

Az a tény, hogy a negyed évszázad alatt énekelt, zenélt csokrokat közreadják, felbecsülhetetlen és hatalmas hiánypótló tevékenység.

Aki kézbe veszi a küllemében is gyönyörű daloskönyvet, megismerheti zenei dialektusaink sokszínűségét, térképet kap hangzó hagyományaink lelőhelyéről. Az már külön csemege, hogy – mellékletként, de azonos külsővel -, egy DVD is megjelent, amely a negyedszázad legérdekesebb, legszebb pillanatait osztja meg a nézővel.

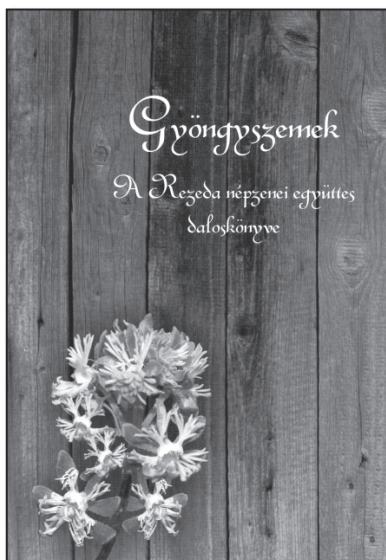
Köszönet a Rezeda Népzenei Együttesnek és vezetőjüknek, Kozma Lászlónak példamutató szorgalmukért, kívánjuk, hogy a következő 25 év hasonló sikereket tartalmazzon számukra. Nem kisebb munka ez, mint a jövő reménységeivel megismertetni nagybecsű értékeinket, hogy azt majd ők is továbbadhassák gyermekeiknek.

A könyv szerkesztése külön dicséretet érdemel. A tájegységeket külön fejezetekben találjuk, a hozzá tartozó képekkel és méltatásokkal együtt.

A legnagyobb tisztelettel és szeretettel ajánlom mindenkinek!

Dr. Gerzanics Magdolna

a Vass Lajos Népzenei Szövetség szakmai elnöke

SZOROS KÜZDELEM – JAPÁN GYŐZELEM

15. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál

Tizenötödik alkalommal március 29-e és április 1-je közt rendezték meg a Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivált. Szervezője az Interkultur Hungária Közhasznú Nonprofit Kft. és a Music Meeting szervezet volt.

Az 1988 óta évenként megrendezett nagyszabású eseményen 16 ország 60 kórusa, csaknem kétezer énekes vett részt Európa, a Távol-Kelet szá-

mos országából és az Egyesült Államokból. A rendezvény a hagyományokhoz híven ezúttal is több helyszínen zajlott: a nyitó- és a záróhangverseny a MÜPA-ban, a klasszikus kategóriaversenyek a Budapest Music Centerben, a gospel, pop, modern és dzsessz kategóriaversenyek a MÜPA-ban, a versenyen kívüli barátságkoncertek a MOM Művelődési Házban és a Kékgolyó utcai evangélikus templomban kaptak helyet.

A rendezvény lehetőséget adott egyrészt a magyarországi éneka-

roknak, hogy a nemzetközi élvonallal találkoz-
zanak, másrészt a hazai karvezetés-hallgatóknak,
hogy bepillantassanak a műhelymunkába. A
kórusverseny és fesztivál folytatta az új trendet: az
Európában szokásos, hagyományos kórusverseny-
kategóriák (férfi-, női, vegyes, nagy-, kamara-,
gyermek-, ifjúsági, egynemű, musica sacra) mellett
önálló versenykategóriát kapott a gospell, a dzsessz
és a folklór, amittől lehet idegenkedni vagy sem, de
tény, hogy jelen van kóruséletünkben.

A nemzetközi zsűri tagjai a következők
voltak: *Matthias Becker* (Németország), 1981 óta
különböző európai egyetemeken tanít, keresett
vendégkarnagy és kórushangképző-szaktekintély;
Naomi Fran (Izrael), mesterkurzusai ismertek
nemzetközi szimpóziumokon és az Eurpa Cantat
rendezvényein, négy generációt tanít kórusaiban,
együtteseivel közül kettő is hivatásos státust és nem-
zetközi elismerést szerzett, különleges kórusképzési
modelljét szakmai konferencián bemutatta a Yale-
en is; *Gráf Zsuzsa* (Magyarország), az Angelica Le-
ánykar karnagya, a Kodály-módszer és a kortárs
magyar zeneszerzők műveinek elkötelezettjeként
oktat a Zeneakadémián, vendégprofesszor és ven-
dégkarnagy több külföldi országban, karnagyi kur-
zusok, szemináriumok vezetője, számos rangos
kitüntetés birtokosa; *Kent Hatteberg* (USA), több
kórust vezet, Fulbright-ösztöndíjjal tanult karveze-
tést és kórus-zenekari irodalmat Berlinben, Men-
delssohn-kutató. A Kentucky Ambassadors of Mu-
sic program társkarnagyaként szorgalmazza, hogy
fiatal amerikai muzsikusok kapjanak lehetőséget
európai bemutatkozásra; *Gulmira Kuttybadamova*
(Kazahsztán), a kazah művészeti egyetem karveze-
tés-fakultását évekig vezette, a kazah állami karveze-
tés-tanterv kidolgozóinak egyike, kóruszenei fesztivál,
kórusiskola szervezője, oroszországi és kínai
kórusversenyek gyakori zsűritagja; *Sárik Péter* (Ma-
gyarország), dzsesszongoraművész, zeneszerző,
tanár. Több zenei irányzatban kipróbálta magát, egy
trió vezetője, számos együttesben és előadóval dol-
gozik. Zeneszerzőként jelentős nemzetközi sikereket
ért el: kompozíciói többször dobogós helyezést
értek el az USA-ban és Nagy-Britanniában; *Tóth Péter*
(Magyarország), zeneszerző, a szegedi egye-
tem zeneművészeti kara zeneelmélet tanszékének
vezetője, számos kórusműve nyert díjat idehaza és
nemzetközi versenyeken, egyebek közt KÓTA-díjas is;
Wolfgang Ziegler (Ausztria), apja, az ismert osztrák
komponista és karvezető nyomdokain halad. Amerikai
tanulmányai során egyebek közt John Cage
tanítványaként elektronikus zenével foglalkozott.
Ismert kórusvezető, a többi közt részt vett Eric
Ericson mesterkurzusán, több kórus vezetője, zene-
szerző, az Osztrák Kóruszövetség elnöke; *Hollerung Gábor*
(Magyarország), karnagy, a számos díjat
elért Budapesti Akadémiai Kórustársaság vezető
karnagya, rangos kitüntetések birtokosa, ő is részt
vett egyebek közt Eric Ericson mesterkurzusán, vi-
lágszerte keresett vendégkarnagy, a Budafoki Doh-

nányi Zenekar karmestere.

Aligha véletlen, hogy épp egy Mendelssohn-szimfónia szerepelt
a március 29-i, MÚPA-beli nyitóhangverseny műsorán. A nagyszabású
oratorikus művet a szerző a könyvnyomtatás feltalálásának
négy századik évfordulójára komponálta. A II. (B-dúr, „Lobgesang”-)
szimfónia szerkezeti felépítése olyan, hogy mind a szimfonikus ze-
nekari, mind a kórus-, mind a magánéneklési előadásnak egyaránt
lehetőséget ad, megmutatva, hogyan ötvöződhet egybe szervesen
ez a három terület, így – a magas szintű esztétikai élvezet mellett
– iskolapéldaként is hatott ez a mű a résztvevők számára. „Bevezető
tétéle valójában – Beethoven IX. szimfóniájához hasonlóan – három
szimfonikus tételt rejt magában. Ezt követi az oratorikus rész, reci-
tativók, áriák és nagy hatású kórustételek sorozata”, írja a MÚPA
műsorfüzete. A másik ok, ami miatt épp egy Mendelssohn-szim-
fóniára eshetett a szervezők választása, minden bizonnyal az USA-
zsűritag Kent Hatteberg Mendelssohn-kutatásaihoz illeszkedés és a
benne rejlő kulturális lehetőség volt.

Hagyomány, hogy a nyitóhangversenyt a házigazda magyar együt-
tesek adják. Ebben a szerepkörben ezúttal is remekelt a Budapesti
Akadémiai Kórustársaság, a Budapesti Ifjúsági Kórus, a Nyíregyházi
Cantemus Kórus és a Budafoki Dohnányi Zenekar. Ezek a külön-
külön is kiváló együttesek a Mendelssohn-szimfóniában „összebo-
ronálva” is kiegyenlített hangzást nyújtottak. A karnagy Hollerung
Gábor bravúros, eruptív, nagy ívű, romantikus műhöz illő vezénylési
stílusához nincs értelme új felső fokú dicsérő jelzőt keresgélni. A
Mendelssohn-szimfóniában romantikus arcának legjavát csillog-
tatta meg. A szolista *Miksch Adrienn* (szoprán), *Megyesi-Schwartz
Lúcia* (mezzo), *Varga Donát* (tenor) oratorikus ének művészetünk
értékeiből adott ízelítőt. Hogy a mai fiatalok mindeféle új módi,
gospell, pop ellenére igenis továbbra is fogékonyak a „lejárt” roman-
tikára, jelzi, hogy a több ezer kórustag feszült figyelemmel és dörgő
tapssal jutalmazta a vendégjáték Mendelssohn-produkcióját.

A négy napos kategóriaversenyek végén az április 1-jei nagydíjas
verseny és díjkiosztó ünnepség feszült várakozással teli órákat hoz-
zott. Ahogy sorra énekeltek egymás után a gálaesten szereplő kóru-
sok, nőttön-nőtt a feszültség. Ennek oka az volt, hogy mindegyik
résztvevő érezte, szoros versenyre lehet számítani, mert sok az azo-
nos vagy nagyon kis különbséggel teljesítő kórus. Abból a szempont-
ból is nehéz volt a kórusok összevetése, hogy különböző kategóriájú,
kórusnemű együtteseket kellett rangsorolni, s mint tudjuk, az almát
felettlébb nehéz összevetni a körtével, hát még a szilvával... Megint
más összevetési szempont volt az is, hogy az európai kóruséneklés
sem egységes: különböző északi, nyugati, keleti és déli stílusjegyeket
visel, s mindezek hogyan vethetők össze egymással és a tőlük még
jobban különböző távol-keleti és amerikai éneklési kultúrával.

A gálaesten fellépő együttesek ebből a kulturális sokféleségből
adtak keresztmetszetet. Fellépett: a **Care Voci Kamarakórus** (ma-
gyar női kar, *Király Gabriella*), a **Vasas Művészegyüttes Vass Lajos
Kamarakórusa** (magyar vegyes kar, versenyen kívül, *Fügedi-Bárd
Judit*), a **Lautitia Gyermekkar** (magyar, *Nemes József*), a **Koritsia**
(svéd egynemű ifjúsági kar, *Karin Fagius*), a **Hikarigaoka Girls High
School Choir** (japán női kar, *Kiyoko Shiratori*), a **Männerchor Har-
monie Linden Holzhausen** (német férfikar, versenyen kívül, *Martin
Winkler*), az **Ady Endre Gimnázium Leánykara** (Debrecen, *Kerekes
Rita*), a **Mešani Pevski Sbor Postojna** (szlovén egyházi vegyes kar,
Mirko Ferlan), a **Stockholm Musikgymnasium Youth Choir** (svéd
ifjúsági vegyes kar, *Bengt Ollén*), a Kontra-bat (izraeli dzsessz, ver-
snyen kívül, *Rami Bar David*), a **Kodály Iskola Aurin Leánykara**
(Kecskemét, női kar, *Durányik László*), a **Lautitia Kamarakórus**
(Debrecen, ifjúsági vegyes kar, *Nemes József*) és végül a **Defrost**

Youth Choir (norvég ifjúsági kórus, *Thomas Caplin*).

A gálaesten fellépő tizenhárom kórus természetesen a saját arcúlatára leginkább jellemző két-két művet adott elő. Így igazán gazdag, színes összképet kaphattunk az európai középkori kórusmuzsikán át a mai magyar szerzőkig, de megszólalt a svédek, japánok, németek, szlovénok, izraeliek, norvégok sajátos nemzeti kórusirodalmának egy-egy jellegzetes műve is.

A zsűri bonyolult és sok szempontot figyelembe vevő összesítése alapján a nagydíjat végül a japán **Hikarigaoka női** kar kapta. Az eredményhirdetést követő percekben hatalmas ováció fogadta a színes kimonókban és fapapucokban fellépő győztes énekeseket, akik egész kis énekes show-műsort adtak elő gazdag koreográfiával és az európaiaktól idegen, mégis roppant kulturált, szép hangon. Furcsa volt hallani japán ajkáról Beethoven híres Öröm-ódáját – német nyelven. Ha nem nagyon hasonlított is a kiejtésük a hoch-deutschhoz, a szívet melengető üzenet azért átjött Keletről Budapestre: „Testvér léssen minden nemzet...”

Az idei verseny nagy nyertesei a japánok voltak, mint ahogy nagy vesztesei a skandinávok, akik méltán remélték, hogy elnyerik a nagy-

díjat. De hogy mennyire nem veszteségként élték meg, hogy nem valamelyik skandináv lett a nagydíjas, hanem a nemzetek közti dalostalálkozó öröme-ként, jelzi egy kis történet. Volt szerencsém együtt utazni az egyik svéd kórusral a kettes villamoson, ahol egyszer csak dalra fakadtak. Araszolgotatt velünk a sötét éjszakában végig a Duna-parton a kivilágított kettes – közben mindvégig, több megállón át zengett a svéd kórus éneke. Felemelő élmény volt, utasnak, énekesnek egyaránt.

A 15. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztivál magyar győzelmeket is hozott. Kategóriagyőztes lett a **Kodály Iskola Aurin Leánykara**, a **Vasas Művészegyüttes Vass Lajos Kórusa**, a **Care Voci Kamarakórus**, a **Lautitia Kamarakórus**, a **Lautitia Gyermekkar** és az **Ady Endre Gimnázium Leánykara**.

Kocsis Klára

A KARNAGYOK KAMARAKÓRUSA JUBILEUMI HANGVERSENYE 2015. MÁJUS 9-ÉN A SZOLNOKI GALÉRIÁBAN

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi hangversenyen az énekkar tagja, Polyák Adrienn műsorvezető köszöntötte a koncert ünnepélyességét jelenlétével emelő közönséget.

Kiemelt figyelemmel üdvözölte Fejér Andor urat, Szolnok Megyei Jogú Város alpolgármesterét, akit felkért a jubiláló kórus köszöntésére. Fejér Andor ünnepi beszédében méltatta a Karnagyok Kamarakórusa kulturális küldetését, vállalását, idézem: „a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa 25 éve magas művészi színvonalon szolgálja „élő hangversenyélményt” adva a megye fiatal-és felnőtt nemzedékének az értékes zenével való gazdagítását, találkozását, az erkölcsi, hazafiságra nevelést, a művészet iránti jó ízlés alakítását - elsősorban kistelepüléseken zenei missziót teljesítve. Külföldön is öregbítették a magyar kóruskultúra hírnevét, énekeltek Erdélyben, Angliában, Németországban, Ausztriában, Franciaországban, Olaszországban, Portugáliában, Spanyolországban, Svájcban. Vallják, hogy a kulturális elértéktelenedést mutató korunkban is fontos, hogy működjenek olyan művészeti együttesek, akik a komolyzene értékeit ébren tartásuk, tovább hagyományozzák. Kiemelten törekszik a Karnagykórus az általános és középiskolás fiatalok ízlésformálására, zenei fejlesztésére, a hangverseny-igényük kielégítésére. A másoknak való örömszerzés, az átadott értékes zene elégedettséget, örömet ad a kórusnak is, ha jól sikerül a hangverseny. A létrehozott zenei élmény, a hiteles tolmácsolás nekik is élmény, a közös énekkari munka gyümölcse.” Fejér úr megköszönte a kórus és karnagya: Vajna Katalin Csokonai Alkotói-díjas karnagynak a kórus alapítása óta vég-

zett 25 éves művészeti munkáját. Kiemelte, hogy a több kitüntetéssel elismert karnagy egész életét a kórusvezetés szolgálatában töltötte, sikerült a Karnagykórusban egy művészeti műhely létrehozni, ahol a megyéből bejáró kórusvezetők találkozhatnak, gondolatot, tapasztalatot cserélnek, megbeszélhetik aktuális szakmai problémáikat. Vajna Katalin szerényen, ámde biztos kézzel fogja össze, erjeszti a közös művészeti munkát. A művekről alkotott nagyszerű elképzelései, egyértelmű, határozott vezénylese, hiteles átélése, belérezése mind-mind jó magként fejlődnek tovább a kórustagokban; szerető kollégái, énekesi pedig segítik a művészeti tevékenységet a zeneszerzői gondolatok előadóművészen átszűrt újra-fogalmazásában és a művek hű tolmácsolásában. A méltatást jókívánságokkal fejezte be Szolnok Megyei Jogú Város alpolgármestere, szeretné még 25 év múlva is köszönteni az énekkart.

A jubiláló kórus elsőként Bárdos: A szeretet himnusza című művét énekelte, melynek szövege „Pál apostol első levele a Korinthusbeliekhez” alapján készült. A mű recitáló szövegét Bartha László tolmácsolta. Ez az alkotás azért került a műsor elejére, mert a szeretet, a megértés, az egymás iránti tisztelet a kórus vezérgondolata. A szeretet végigkísérte a kórus 25 évét, a zene és az egymás iránti kölcsönös érdeklődés mindvégig összetartó erő volt a kórus tagjai között. A kórusnak és zongora kísérelőjének sikerült átadni a bibliai szöveget dallamba öntő zeneszerzői gondolatot az összefogott, egységes hangzással, a szöveg értelmezésére törekvő, meggyőző énekléssel.

Az első műsorszám elhangzása után Dr. Lengyel Erzsébet, a KÓTA megyei titkára adta át az Országos KÓTA Szövetség elismerő oklevelét illetve a kórusban éneklőknek a kórusmozgalomban való részvételről szóló emléklapokat.

A 2013 decemberében az élők sorából távozott Szokolay Sándora, a Corvin - lánccal kitüntetett zeneszerzőre emlékezett a kórus az Ora et labora kezdetű művével, - mely a munka és az imádság életben betöltött szerepét, a szeretet és a természet nagyságát hirdeti.

Antonio Vivaldi nagyszabású Glória című művét az elmúlt évben tanulta meg énekkar. A teljes művet 2014 októberében mutatta be a Karnagyok Kórusa a szolnoki Belvárosi Nagytemplomban, Sándor István boldoggá avatása alkalmából szervezett ünnepségsorozat

zárásaként. A jubileumi koncerten a következő részletek csendülnek fel: I. tétel Glória in exsels Deo, II. tétel Et in terra pax hominibus, III. tétel Laudamus te, VIII. tétel Domine Deus, Agnus Dei, XII. tétel Cum Sancto Spiritu. Szólót énekel: Bálint Erika opera – hangverseny énekes, Nagy Réka és Szelei Zsuzsa. A művet Almaíné Szabó Gabriella nagyszerű zongorakíséretével hallottuk, aki a kórus állandó kísérelője. Mind a szólisták, mind a zongorakísérelő, a kórus és karnagya a műhöz méltó megvalósításban tolmácsolták Vivaldi alkotását.

Giovanni Croce, olasz reneszánsz zeneszerző *O vos omnes* kezdetű kórusa következett a kisoratórium után. Szövege magyarul: Ó, ti mindnyájan, kik átmentek az úton, figyelmezzetek és lássátok: vajjon van-e fájdalom, mely fogható lenne az én fájdalomomhoz? Mesteri piánók, fájdalmas forték tették autentikusá a kórus előadását.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa az elhunyt kórustagokra (Nádor László karmesterre, Szokoli Lajos és Jordán Antal karnagyra) emlékezett Pierre Dietsch, a XIX. században élt francia zeneszerző *Ave Maria* című kórusművével. Dietsch az olasz reneszánsz zeneszerző, Arcadelt kórusművét formálta újra romantikus stílusban, az énekkar visszafogott, ám mégis kifejező erővel keltette életre az örök imát. Ezzel a művel emlékezett a kórus a már nem élő kedvelt zeneszerzőire is, többek között: Fasang Árpádra, Lehotka Gáborra, Dr. Illéssy Miklósrá, Karai Józsefre, Kocsár Miklósrá.

Camille Saint Saëns: *Ave verum corpus* kezdetű műve után Charles Gounod francia zeneszerző *Messe Brève* In C Major elnevezésű miséjével folytatódott az ünnepi műsor. A Glória tételt választotta a karnagy a műből, a tétel három részből áll: Allegro, Andante, Allegro. Gounod alkotása érthető szövegénekkel, romantikus sokszínűséggel, szép férfikari piánókkal, erőteljes fortékkal, az énekkart jól alátámasztó zongorakísérettel szölt.

Almaíné Szabó Gabriella kórustag, állandó zongorakísérelő lánya, Almai Fanni is a zenei pályát választotta, mint édesanyja. Jelenleg a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar harmadéves, gitár szakos hallgatója. Előadásában hangzott el Fernando Sor *Variációk egy Mozart témára* című gitár-darabja.

A Karnagykórus Kodály Zoltán – Ady Endre: *Akik mindig elkésnek* című kórusművével folytatta igényes műsorát, mely a magyarokra jellemző önostorozás és hirtelen fellángolás példája. Sikerként a nagyszerű énekesekből álló kórusnak az alkotás végleit, mélységeit hitelesen tolmácsolni, újrafogalmazni. A művet gyakran éneklie a vegyeskar a Magyar Kórusok Napja ünnepi hangversenyén Szolnokon, Kodály születésnapján.

Kortárs zeneszerzőnk, Orbán György *Ave Maria* imáját választotta a kórus vezetője a XXI. századi szerzők művei közül. A sűrű szövettű kortárs művet drámai erővel, széles dinamikát bejárva szólaltatta meg a kórus.

Ádám Jenő: A 77. genfi zsoltár című kórusa követte Orbán György alkotását. Ádám Jenő olyan élethelyzetben nyúlt a genfi zsoltárdallamhoz, amikor felesége meghalt, egyik lánya gyógyíthatatlan beteg lett. Természetes a lázadása minden ellen, mégis a kórusmű végére elfogadja az Isteni vezetést, és dicséri a Teremtő nagyságát. A kórus átélte, meggyőző előadását a közönség vastappsal köszönte meg.

Ádám Jenő Somogyi nóták sorozatából az *Én ültettem a cédrusfát* kezdetű népdalfeldolgozás csendült fel a zsoltárt követően. A kórus tolmácsolása a parlando – rubato dal végletes érzelmi skáláját bejárta, mesteri könnyedséggel, szomorúsággal, rajongással.

Vidám népdalfeldolgozás zárta a magyar művek sorát, Bárdos Lajos *Dana-dana*, a *Hej, igazítsd jól a lábod* kezdetű kórusmű csendült föl. Sikerként a karnagnak a Bárdos-kérte tempóban hozni a kórusművet, a kórusnak pedig a tüzes tánctempót kitöltve a jóízű mulatozást érzékeltetnie.

Az utolsó műsorszám Amerikába vezette az ünneplő közönséget, a híres filmzene író: Ennio Morricone-t idézték a felcsendülő zenével. A Morricone

dallamaiból átírt művet egykori kórustársuk, Nádor László dolgozta fel vegyeskarra és zongorára. Az igen nehéz énekesi, illetve zongorakísérelői feladatot jelentő alkotás igényes megvalósításban hangzott el, a közönség szünni nem akaró tapsa igazolta vissza a nagyszerű előadást.

Mi mással fejezhette volna be a Karnagykórus a szép estét, mint Kodály Zoltán *Esti dalával*. „Aki tudja énekelje velünk”, hangzott el a felszólítás, a közönség soraiban ülők együtt énekeltek, örültek a kórusal. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa ezzel köszönte meg közönségének, hogy eljöttek meghallgatni énekeiket, kórusműveiket, hogy közösen ünnepelték a jubileumot.

Szabó Katalin

GYÁSZHÍR – KLENJÁNSZKY TAMÁS (1944. okt. 31.- 2015. márc. 24.)

2015. március 24-én elhunyt Klenjánszky Tamás, művészeti igazgató / fesztiválszervező / művészeti tanácsadó

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1964-69 között szerzett zongoraművészi diplomát, s már tanulmányai idején részt vett a Jeunesses Musicales magyarországi hálózatának kiépítésében és a nemzetközi szervezet munkájában.

1971-től az Interkoncert munkatársaként, majd művészeti titkáráként, 1990-től az önálló Interart Festivalcenter vezetőjeként dolgozott: a budapesti zenei versenyek szervezését irányította és több hazai zenei fesztivál alapítását kezdeményezte (Soproni Régi-zenei Napok, Nemzetközi Kodály Fesztivál, Kecskemét stb.). 1991-től a Szombathelyi Bartók Szeminárium és Fesztivált megújítva „Bartók—új zene” mottóval indított sorozatot, a kortárs zene prominens hazai és külföldi képviselőinek részvételével. 1991-96 között a Budapesti Tavaszi Fesztivált igazgatója volt, irányítása alatt – többek között a kortárs művészetek bevonásával – a rendezvény a művészeti fesztivál-jellege került előtérbe. Több mint két évtizeden keresztül részt vett a Nemzetközi Zenei Tanács és az Európai Fesztiválszövetség munkájában (az előbbiben 1987-97 között vezetőségi tagként, az utóbbiban 1994-97 között alelnökként). 1997-2004-ig Genfben az Európai Fesztiválszövetség főtárgya volt, hazatérte után a kezdeményezésére életre hívott visegrádi Ars Danubiana Alapítvány rendezvényeinek szervezésében működött közre. *Emlékét megőrizzük!*

Egy kis technika... 112.

Színpadon darabot elkezdni nehéz. Hát még a műsor kezdő darabját. Nem csak egyszerűen a csöndet kell megtörni, – önmagában az is nagy esemény, – hanem egy feszültséggel teli csöndet kell megtörni. A közönség részéről a várakozás örömteli feszültsége észlelhető, másfelől az előadók lámpaláza, ugyanakkor igyekvő szándéka, hogy megfeleljenek a saját maguk által felállított mércének. Ebben a szinte tapintható elektromosságban kell szépen elkezdni énekelni. A karnagy mímeli, hogy nem izgul, rámosolyog a kórusra, és ad egy jó avizót. Mindkettő fontos kellék, de a hang elindítása technikai kérdés. Ha énektechnikailag nincs megalapozva, kigyakorolva, akkor marad a rizikó, vagy sikerül szépen indítani, vagy nem. A közönség jó indulatú, hamar elfeledi az esetleg nyekkenve indult első akkordot a későbbi szépségek hallatán, de a kórustagnak egyrészt lelkileg beárnyékolja a produkcióját a kudarcos kezdet, később fog felengedni a műsor folyamán, másrészt hangilag ugyancsak meghatározza hosszú percekig a hangadását a torok rossz pozíciója.

Milyen énektechnikai szempontokat kell figyelembe venni, hogy a kezdet rizikója a minimumra csökkenjen?

Minden gyakorlott karvezető tudja, hogy új darabban tilos kezdeni. Azt már talán kevesebben, hogy lassú darabban sem ajánlatos, mert az állóvízszerű akkordok kitartásához nyugodt levegőtartás szükséges, s azt izgalmi állapotban nehéz elvárni. Továbbá ne tartalmazzon az első darab csúcshangot egyik szólamban sem, mert az izgulás okozta torok feszültség első sorban a magas hangok kiéneklésének akadályoztatásában nyilvánul meg. A szopránra meg különösen érvényes, hogy a darab kezdőhangja ne az egekben kezdődjön, de még a **E”, F”, Fisz”** is magasnak számít ebből a szempontból. Még próbát sem ajánlatos magas fekvésű szopránállással indítani, de fellépést aztán végképp nem. Kényelmetlen, előkészítetlen az énekes számára, de mivel muszáj indulni, feszítéssel megoldja valahogy, élesen, egyenesen: a hangszépség messze jár. Viszont ez a rossz pozíció rányomja a bélyegét az egész műsorra (próbára), s lehet, hogy aznap az (kar)énekes már nem is tud egészségesen, jó helyen megszólalni.

A szoprán szempontjából a túl mély kezdet sem jó, mert, mivel kevés a valószínűsége, hogy technikailag megtanították őket a mély hangok kezelésére, leszálnak a beszéd – Lage tájékára, s onnan majd nagyon nehéz lesz visszatérni a természetes szopránfekvés jó pozíciójába, s ez károsan hat a hang szépségére.

Legszerencsésebb olyan művel kezdeni, amelyiknek az első szava mássalhangzóval kezdődik. Az összes zöngés mássalhangzó előnyös szókezdésre, de azon belül különösen kedvező a **Z**, (és a hasonlóan képzett **SZ**, **C**, **Cs**) **B**, **V**, **R** hangzók.

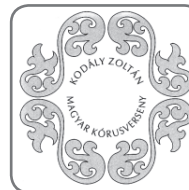
Persze, ha ezen hangzók képzésénél jelen van egy kis erőszakosság, (vagyis nincs teljesen a helyén) akkor az csak a kezdet biztonságossá tételén segít, de a hang szépségéhez csak kevés járul hozzá. A helyesen képzett zöngés mássalhangzók (s ezt külön gyakorolni szükséges, mint zongoristáknak az ujjgyakorlatokat) azon kívül, hogy a kezdet biztonságossá teszik, a hang színét is gazdagítják, szépen csengővé teszik, s nem melleleg az énekes biztonságérzetét is növelik. Hogy a mássalhangzókat hogyan kell helyesen képezni és gyakoroltatni, az a karnagy feladata, hogy megtanulja, és a kórusának továbbadja. Nagyon nehéz például elhittetni az éneklőkkel, hogy az indítás pillanatában kizárólag a mássalhangzó létrehozására gondoljanak, az intonáció ugyanis csak akkor lesz kristály tiszta, ha a hangképző szervek teljesen jól működnek. A jó mássalhangzó indítás teszi lehetővé többek között, hogy az agy intonációra való parancsát a hangképző szervek teljesíteni tudják. Amíg a karvezető ezt saját magán nem próbálta ki, nem hiszi el, s tovább adni sem tudja.

Magánhangzóval kezdeni lényegesen nehezebb, erről legközelebb.

Dr. Bruckner Adrienne

FELHÍVÁS „LEGYEN A ZENE MINDENKIÉ!”

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA

2015. november 19-22-ig

ismét megrendezi a magyar kórusok országos minősítő rendszerének legmagasabb szintű versenyét, a

Kodály Zoltán VII. Magyar Kórusversenyt.

Várjuk azok jelentkezését, akik, együtteseikkel nemzeti kultúránk hagyományait örökítik tovább, a magyar és az európai zeneirodalom értékeinek megszólaltatásával.

Jelentkezési határidő 2015. szeptember 15.

RÉSZVÉTELI FELTÉTELEK

- A Kodály Zoltán VII. Magyar Kórusversenyen azok a nem-hivatásos énekkarok vehetnek részt, amelyek 2012. szeptember 1. és 2015. augusztus 31. között az „Éneklő Magyarország” kórusminősítésen, illetve az „Éneklő Ifjúság” minősítón részt vettek, és legalább ARANY minősítést szereztek. Indulhatnak azok a kórusok is, amelyek nemzetközi versenyen kiemelkedő eredményt (1-2-3. helyezés, arany diploma) értek el.

Minősítés hiányában indokolt esetben elfogadunk

2 évnél nem régebbi felvételt, és a Művészeti Bizottság valamely tagjának személyes referenciáját a kórusról.

Részt vehetnek határon túl működő magyar amatőr együttesek is,

amelyek 2012. szeptember 1. és 2015. augusztus 31. között nemzetközi eredményeket értek el.

A verseny egy forduló. Ha egy kategóriában a jelentkezők száma háromnál kevesebb, a verseny rendezői törölhetik a kategóriát. Ez esetben az együttes egy másik - az összehasonlításra leginkább lehetőséget adó - kategóriában indulhat, és az eredeti kategória kötelező művét énekelheti.

Egy kórus azonos szinten (vagy „A”, vagy „B” szint) több kategóriában is versenyezhet.

Nevezési díj: kategóriánként

KÓTA tagoknak: 50.000 forint

KÓTA tagsággal nem rendelkezőknek: 65.000 forint

A jelentkezés elfogadásáról a Művészeti Bizottság dönt.

SZINTEK és KATEGÓRIÁK

A jelentkező együttesek „A” szinten kötelező mű előadásával indulhatnak az alábbi kategóriákban:

1. Kicsinyek kórusa:

létszám: legalább 30 fő

felső korhatár: 12 év

műsoridő: 6-8 perc

kötelező mű:

Horváth Barnabás 21 Gyermekkar kötetből:

10. Kacsa-úsztató,

11. Kis versek a szélről

2. Gyermekkarok:

létszám: legalább 30 fő;

felső korhatár: 16 év

műsoridő: 8 - 10 perc

kötelező mű: Bárdos Lajos: Rika-rika

3. Leánykarok:

létszám: legalább 25 fő

felső korhatár: 20 év

műsoridő 10 - 12 perc

kötelező mű: Terényi Ede: Resonemus

4. Ifjúsági vegyeskarok:

létszám: legalább 25 fő

felső korhatár: 20 év

műsoridő 10 - 12 perc

kötelező mű: Farkas Ferenc: Pataki diákdalok

5. Egynemű kórusok (nőikarok és férfikarok)

létszám: legalább 25 fő

korhatár: nincs

műsoridő: 10 - 12 perc

kötelező mű: Orbán György: O gloriosa (nőikar)

Ádám Jenő: Cinegemadár (férfikar)

6. Kamarakórusok

(énekegyüttesek, valamint egynemű és vegyes kamarakórusok)

létszám: legfeljebb 24 fő

korhatár: nincs

műsoridő: 12-14 perc

kötelező művek:

Szőnyi Erzsébet: Réten szaladoztunk (vegyeskar)

Bartók Béla: Tavasz (egynemű)

7. Vegyeskarok:

létszám: legalább 25 fő

korhatár: nincs

műsoridő 12 - 14 perc

kötelező mű: Kodály Zoltán: Sík Sándor Te Deuma

A jelentkező együttesek „B” szinten kötelező mű nélkül indulhatnak az alábbi kategóriákban:

1. Kicsinyek kórusa és Gyerekkarok

létszám: legalább 30 fő
felső korhatár: 16 év
műsoridő: 8-10 perc

2. Ifjúsági kórusok (egyenmű és vegyeskarok)

létszám: legalább 25 fő
felső korhatár: 20 év
műsoridő: 10-12 perc

3. Női karok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

4. Férfi karok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

5. Vegyeskarok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

Eredmények, díjak:

A zsűri minden résztvevő kórusnak összpontszámot és kérésre szóbeli értékelést ad. A versenyző együttesek, pontszámuktól függően ARANY, EZÜST, vagy BRONZ oklevelet kapnak.

Az „A” szint ARANY minősítésű kategóriagyőztesei indulhatnak a **Nagydíjért**.

A különdíjak odaítélése - az adományozónak a versenyt megelőző felajánlása után - kizárólag a zsűri döntése alapján történik.

A versennyel kapcsolatos további részletes információk megtalálhatóak 2015. februártól a ZeneSzó c. újságban és a KÓTA honlapján (www.kota.hu)

Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége-KÓTA

Budapest, 2014. november 21.

KODÁLY ZOLTÁN VI. MAGYAR KÓRUSVERSENY

Egyes példányok (ára: 300,-Ft) beszerezhetők:

Nagykanizsán: Katona Noémi előadónál a Hevesi Művelődési Központban (Széchenyi tér 5-9.)

Pécsen: Pécsi Nevelők Háza Egyesület székházában (Pécs, Szent István tér 17.)

Tatabányán: Saltzer Géza karnagnál és a Szerkesztőségben